

ABRAHÁMSKE NOVINY

ČÍSLO 1

ROČNÍK 16

Cena 0,60 eur

marec 2019

*KVETNÁ NEDEĽA,
KDE SI KLÚČE PODEĽA ...*

S príchodom jari ožívame, svet okolo nás sa nám zdá byť krajší, svetlejší, veselší a príjemnejší. No on taký skutočne aj je. Hlavne vtedy, ak sa aj my sami stávame takými prívetivými, ako sa k nám príroda prívetivo prihovára. Máme za sebou plesové obdobie, fašiangy, ktoré majú tiež svoje čaro a nezabudnuteľné dojmy. No teplé a slnečné dni nám akosi prirodzene zlepšujú náladu, viac nás to ťahá von do záhrad, na prechádzky, na bicykle, do prírody. Život nám všetkým prináša radosť, bolesť i starosť. Je však krásny, tak ako aj príroda okolo nás, ktorá teraz ožíva a ukazuje svoju obrovskú silu. Nechajme sa ňou nabudieť a správať sa k nej, ale aj k sebe vzájomne tak, aby sme každý jeden deň mohli ukončiť s tým, že sme ho prežili ako ten najkrajší.

Ing. Igor Németh

Veľkonočné sviatky nám ponúkajú výnimočnú príležitosť vnímať niekoľko tajomstiev Božieho pôsobenia. Vidíme spôsob, akým koná a vchádza do ľudských dejín, ktoré sú v strede jeho záujmu.

Prvým tajomstvom, na ktoré očividne narazíme pri slávení veľkonočných sviatkov, je definitívne Božie víťazstvo. Nie nejaké polovičaté či neisté, ale úplné. Že všetko, čo sa dialo dovtedy, vlastne slúžilo presnému Božiemu plánu. A hoci boli chvíle, keď sa zdalo, že Boh mlčí, nezaujíma sa, či dokonca odišiel, On tu bol veľmi silne prítomný a práve vtedy sa to víťazstvo tvorilo. Všetko je súčasťou Jeho nádherného plánu lásky.

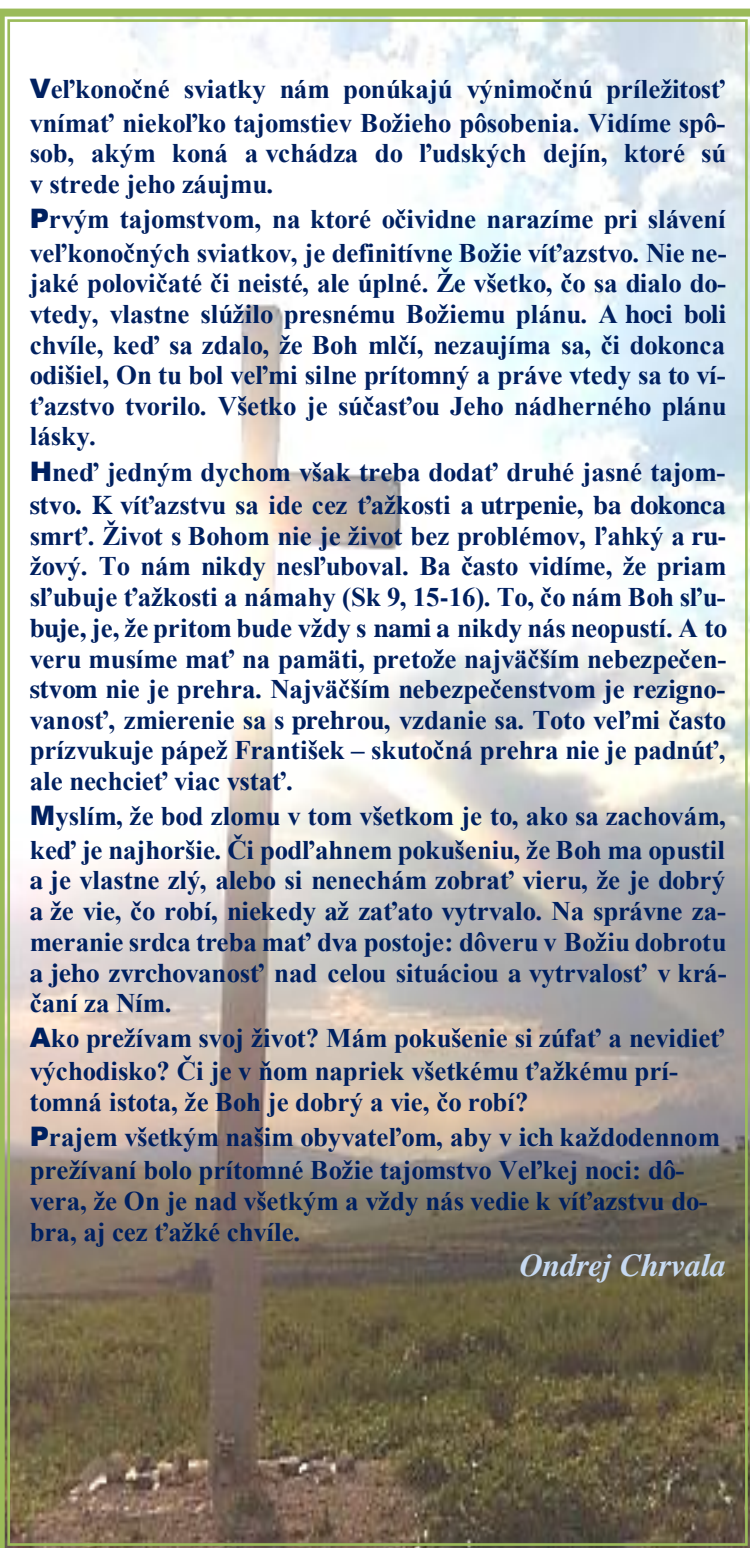
Hneď jedným dychom však treba dodať druhé jasné tajomstvo. K víťazstvu sa ide cez ťažkosti a utrpenie, ba dokonca smrť. Život s Bohom nie je život bez problémov, ľahký a ružový. To nám nikdy nesľuboval. Ba často vidíme, že priam sľubuje ťažkosti a námahy (Sk 9, 15-16). To, čo nám Boh sľubuje, je, že pritom bude vždy s nami a nikdy nás neopustí. A to veru musíme mať na pamäti, pretože najväčším nebezpečenstvom nie je prehra. Najväčším nebezpečenstvom je rezignovanosť, zmierenie sa s prehrou, vzdanie sa. Toto veľmi často prízvukuje pápež František – skutočná prehra nie je padnúť, ale nechcieť viac vstať.

Myslím, že bod zlomu v tom všetkom je to, ako sa zachovám, keď je najhoršie. Či podľahnem pokušeniu, že Boh ma opustil a je vlastne zlý, alebo si nenechám zobrať vieru, že je dobrý a že vie, čo robí, niekedy až zaťato vytrvalo. Na správne zameranie srdca treba mať dva postoje: dôveru v Božiu dobrotu a jeho zvrchovanosť nad celou situáciou a vytrvalosť v kráčaní za Ním.

Ako prežívam svoj život? Mám pokušenie si zúfat' a nevidieť východisko? Či je v ňom napriek všetkému ťažkému prítomná istota, že Boh je dobrý a vie, čo robí?

Prajem všetkým našim obyvateľom, aby v ich každodennom prežívaní bolo prítomné Božie tajomstvo Veľkej noci: dôvera, že On je nad všetkým a vždy nás vedie k víťazstvu dobra, aj cez ťažké chvíle.

Ondrej Chrvala

ZMENA NA ABRAHÁMSKEJ FARE

...a nastala plnosť času...

Po 7 rokoch a 7 mesiacoch sme sa rozlúčili s naším, dnes už bývalým duchovným otcom **vdp. Vladimírom Kišom**, ktorý z rozhodnutia otca arcibiskupa Mons. Jána Oroscha odišiel plniť svoje kňazské poslanie na nové pôsobisko vo farnosti Smolenice.

Posledná spoločná sv. omša slávená na sviatok Obetovania Pána bola príležitosťou na poďakovanie nielen nebeskému Otcovi za vzácneho kňaza a správcu Božích tajomstiev, ale i milou chvíľou na vyjadrenie našej vďačnosti za všetko duchovné i ľudské, čo nám počas svojho pôsobenia odovzdal a prejavil, za jeho

láskavosť, trpezlivosť, múdrosť, vľúdnosť a empatiu voči mladým i starším, za obetavú starostlivosť o naše farské spoločenstvo a vynaloženú námahu pri rekonštrukcii farskej budovy a strechy kostola i veže, za povzbudivé slová a duchovné usmernenia, za všetky púte a aktivity v rôznych oblastiach duchovného i spoločenského života a hlavne za ústretovosť voči potrebám každého jedného z nás.

Vzácnym bolo i následné, takmer rodné stretnutie v priestoroch kultúrneho domu, kde mnohí osobne vyjadrili

svoju vďaku a popriali otcovi Vladimírovi v novom duchovnom spoločenstve veľa Božích milostí a požehnaní.

Aktuálnym administrátorom farnosti Abrahám sa od 1. februára 2019 stáva **vdp. Ondrej Chvala**, ktorému v jeho pastoračnej službe na novom pôsobisku prajeme veľa zdravia a síl, radosť myseľ a múdrosť srdca, vytrvalosť i horlivosť, hojné Božie požehnanie, dary Ducha Svätého a materinskú ochranu Panny Márie.

Nech je Vaše duchovné pôsobenie vzájomným obohatením a povzbudením!

OBEČNÉ ZASTUPITEL'STVO ABRAHÁM

zo zasadnutia 29.1.2019

Zapisovateľ: Alena Debrecká

Overovatelia: Ing. Takáčová, Mgr. Jana Hanuliaková

Návrhová komisia: predseda Bc. Dávid Grosman, Milan Janík, Vladimír Jucha
Priebeh zasadnutia:

Starosta obce Ing. Igor Németh otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva, privítal všetkých prítomných a oznámil, že na zasadnutí je prítomných 6 poslancov a zasadnutie je uznášaniaschopné.

Kontrola plnenia uznesenia

Starosta predložil typy a cenové ponuky katafalkov do obecného cintorína. Poslanci sa dohodli, že zistia ešte ďalšie možné ponuky a zakúpenie katafalku sa bude prejednávať na zasadnutí OZ v mesiaci február.

Z rokovania

Prerokovanie a schválenie investičnej akcie – dielne ZŠ Michala Tareka v Abraháme .

Obecné zastupiteľstvo odsúhlasilo rekonštrukciu pivničných priestorov a zriadenie dielne na pracovné vyučovanie od septembra 2019. Riaditeľ školy Mgr. Hrbán informoval, že vybavenie dielne zabezpečí ZŠ M. Tareka zo svojich finančných zdrojov v spolupráci so ZRPŠ.

Prerokovanie a schválenie nákupu nového pracovného vozidla Dacia Dokker v hodnote 10 807 eur.

Prerokovanie a schválenie ekologickej likvidácie vozidla Renault Kango.

Rôzne

Starosta informoval o vybudovaní a preložení nového oplotenia smerom ku garáži na hasičské vozidlo, čím sa zväčší plocha dvora MŠ. Starosta a OZ

zabezpečí ďalšiu cenovú ponuku na vybudovanie oplotenia.

Prerokovanie a schválenie zapojenia sa do výzvy Úradu vlády Slovenskej republiky na podporu výstavby detských ihrísk a vypracovanie žiadosti a projektu odbornou firmou. Poslanci odsúhlasili zapojenie sa obce do výzvy a vypracovanie žiadosti a projektu odbornou firmou.

Poslankyňa Banášová upozornila na problém zasnežených a šmykľavých schodov na zdravotnom stredisku. Problém schodov sa bude riešiť vybudovaním vyhrievania schodov.

Starosta informoval o začatí prác na postupnej rekonštrukcii priestorov obecného úradu – rekonštrukcia WC a vybudovanie kuchynského kútika.

Starosta informoval o začatí prípravných prác na zriadení zberného dvora na konci obce.

Poslankyňa Mgr. Hanuliaková sa informovala o možnosti spracovania bioodpadu. Starosta a OZ zistia možných spracovateľov a poplatky za spracovanie bioodpadu.

Poslankyňa Mgr. Hanuliaková poukázala na nevyhnutnosť odvozu skládky odpadu z priestorov detskej ozdravovne. Starosta informoval, že je to súkromný pozemok, a preto obecný úrad vyzve majiteľa pozemku na odstránenie skládky odpadu.

Poslanec Bc. Grosman sa pýtal na využívanie biopo-

hárov a bioservisu na akciách obce. Pretože je na obecnom úrade ešte zvyšok plastového servisu, po jeho spotrebovaní sa môže využívať bioservis.

Poslankyňa Mgr. Hanuliaková informovala o nevyhnutnosti separácie odpadu a zabezpečenia osvetly medzi ľuďmi. Separáciu odpadu docieľiť prípadným zvýšením ceny za smetnú nádobu na vyšie.

Poslankyňa Ing. Takáčová informovala o podnete občanov, ktorí sa sťažujú na prejazdy motorových vozidiel cez Pánsku cestu v neprimeranej rýchlosti. Výzva na obmedzenie prejazdu bude zverejnená na webovej stránke obce.

Návrh na uznesenie – prečítal predseda návrhovej komisie Bc. Dávid Grosman. Hlasovanie: za 6 poslancov.

Starosta na záver poďakoval poslancom za účasť na zasadnutí a zasadnutie poslancov obecného zastupiteľstva ukončil.

*Želáme Vám veselé prežitie
 veľkonočných sviatkov
 naplnených rodinnou pohodou,
 veľa jarného slniečka
 a radosti zo života.*

*Požehnanú Veľkú noc
 Vám praje redakcia AN*

NOVÉ ZBERNÉ MIESTO V OBCI

Od 3.4.2019 sme v súlade s územným plánom obce otvorili nové zberné miesto na konci obce, v smere na Hoste. Uvoľnili sme staré priestory zberného dvora pri materskej škôlke, a tým umožnili posunutie oplotenia k hasičskej zbrojnici. Vďaka tomu sa zväčšil priestor pre pohyb detí vonku. Čo je však dôležitejšie, deti sa ani v okolí detského ihriska, ani z materskej škôlky už nemusia dívať na kopy odpadu, ktoré sme si zvykli nosiť do centra obce. Nové zberné miesto nie

je ešte úplne dobudované. Bude potrebné doň postupne investovať, ale už dnes ho možno využívať minimálne tak ako to staré. Náklady na likvidáciu odpadu každoročne narastajú. Preto, ak si nechceme zvyšovať vlastné výdavky, musíme sa naučiť zodpovedne separovať odpad a zvýšiť podiel separovaného odpadu vyvezeného z našej obce.

V súčasnosti máme kontajnery na plasty, tetrapaky, sklo, kovové obaly z nápojov a šatstvo. Postupne v krátkej dobe pribudnú kontajnery na drobný stavebný odpad, objemový odpad, kontajner na trávu a listie, na drevnú štiepku, na papier, na kovy, či elektroodpady. Podstatná pre mnohých občanov bude možnosť voziť na zberný dvor aj konáre či kríky. Všetky však musia spĺňať podmienku: musia byť v dĺžke do 1 metra a zviazané ekologickým materiálom (napr. lanové špagáty). Nepreväzujte ich, prosím, umelohmotnými pásmi, či drôťmi. Budú sa postupne drviť a drvina, alebo štiepka sa bude dávať do kontajneru na odvoz na ďalšie spracovanie. Tiež je dôležité, aby sme sa naučili minimalizovať objem odpadu jeho stláčaním, či rozstrihaním tak, aby sme všetky kontajnery zaplnili hmotnostne, a nie objemovo. To znamená, že obaly, napríklad plastové fľaše, stláčame, a až tak ich odnášame. Ak ide o objemový odpad, napríklad skriňu, je potrebné ju rozobrať na drobné časti. Jednak preto, aby sa ušlo miesto aj pre iných, no

hlavne, aby sme nemuseli platiť za vývoz poloprázdnych kontajnerov. Tiež stále platí, že drobného stavebného odpadu môžeme vyvieť maximálne 10 fúrikov. Ak má niekto viac, musí si objednať a zaplatiť samostatný kontajner na stavebný odpad. Drobným stavebným odpadom sa myslí odpad z domácich rekonštrukčných prác, nie veľkých búracích prác.

Niekomu sa uvedené informácie môžu zdať jasné a zbytočné. Stretávame sa však s prípadmi, keď nie všetci akceptujú zásady vývozu odpadu na zberný

dvor. Veľmi často nachádzame vrecia s rôznym odpadom prehodené cez bránu, či cez plot. Mnoho odpadu z nich sa vysype, pri vetre rozveje do priestoru, alebo si ho poroznášajú zvieratká. Toto rozhodne nie je vhodný spôsob domáceho triedenia odpadu.

Systém likvidácie odpadov spôsobom odvozu kontajnerov zostáva zachovaný, a súčasne sa zvyšuje rozsah separovaných zložiek. Veríme preto, že nové zberné miesto splní súčasne aj budúce potreby našej obce a podnieti nás k lepšej separácii odpadu.

Otváracie dni a hodiny zostávajú nezmenené. Každú stredu od jari do zimy v čase od 16. hodiny do 18. hodiny. V zimných mesiacoch od 15. hodiny do 17. hodiny a každú sobotu od 8. hodiny do 12. hodiny.

Ing. Igor Németh

KAMPAŇ ZA ČISTÉ SLOVENSKO – BUĎME JEJ SÚČASŤOU

Plastový odpad je jedným z najväčších environmentálnych problémov našej doby. Sme zaplavení zbytočnými jednorazovými plastmi, ktoré spôsobujú obrovský problém s odpadom. Tento fakt začína vnímať aj verejnosť.

„Plasty sa stali každodennou súčasťou nášho života. Ráno si vytlačím zubnú pastu z plastovej tuby, k obеду si zoberiem plastovú balenú fľašu a večer si kúpim paradajky v plastovom kelímku zabalené v plastovom obale. Sme zaplavení plastovým tovarom a odpadom. Plastové fľaše nájdete pohodené v meste aj na dedine. Plastový odpad leží v našich lesoch a pláva v našich riekach. Ak

by dnes niekto chcel pomenovať obdobie, v ktorom sa ako ľudstvo nachádzame, názov “doba plastová”, by bol viac než presný. Plasty sa nerozkladajú a zostávajú v prírode stovky rokov. Napriec Európskou úniou ročne spotrebujeme 50 miliónov ton plastov. Obrovské množstvo plastového odpadu je zbytočné. Podliehame reklame, chýbajúcemu výberu, ale aj vlastnej pohodlnosti. Obaly pritom tvoria až šesťdesiat percent plastového odpadu. Najväčší problém preto predstavujú práve jednorazové výrobky a obaly. Množstvo z nich je zbytočných, alebo nahraditeľných znovu použiteľnými, či ekologickými alternatívami. A čo je najlepšie,

tieto náhrady nám dokážu ušetriť peniaze” povedal Martin Hojsík – environmentálny expert.

Už v predvolebnej kampani sme sľúbili, že urobíme všetko preto, aby sa naša obec stala ekologickejšou. Považujem to za nesmierne dôležité, pretože prírodu nám nikto nenahradí, ak si ju neochránime.

Spôsob, akým môžeme prispieť k ochrane prírody, je aj minimalizácia tvorby odpadu. Z tohto dôvodu som predložila na rokovanie obecného zastupiteľstva návrh všeobecného záväzného nariadenia. Cieľom VZN je prostredníctvom dvoch opatrení znížiť množstvo zbytočného plastového odpadu vyprodukovaného samotnou obcou, ako aj organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Za kampaňou Za čisté Slovensko a návrhom tohto VZN stojí člen predsedníctva hnutia Progresívne Slovensko a kandidát do EP Martin Hojsík, ktorý sa roky venuje ochrane prírody a zvierat. O jeho iniciatíve sa môžete viac dozvedieť na stránke www.zacisteslovensko.sk

Verím, že aj vy, občania našej obce, prispějete v čo najväčšej možnej miere k ochrane našej prírody. Sme v tom spolu.

*Jana Hanuliaková
poslankyňa OZ*

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODIL SA:

Lukáš Lošonský

Rodičia Mgr. Lucia a Andrej Lošonskí

Vitaj medzi nami!

MILAN KOLLÁR

Blahoželanie a poďakovanie

Nie vždy dokážeme, tatino, vyjadriť všetko slovami, aj keď vieme, že sú podstatné skutky. Snažíme sa preto aj touto cestou zablahoželať a poďakovať sa Ti. Aj keď je život niekedy zložitý, samé prekvapenia, žiadny návod

neexistuje. Slovo ďakujeme je liečivé slovo, dokáže rozsvietiť deň, a preto si želáme, aby si mal každý deň rozsvietený. Ďakujeme Ti, tatino, že sa už 10 rokov staráš o našu ťažko chorú mamínu. Je to náročné, ale Ty si silný muž.

Všetko najlepšie k Tvojim 70. narodeninám, veľa zdravička a síl Ti prajú Tvoje deti Milan, Daniel a Silvia s rodinami.

Ďakujeme, tatino, že si. Lúbime Ťa.

NAŠI JUBILANTI

50 rokov

Dana Kanisová, Iveta Hrubčinová

Jozef Šalát, Oto Lichner

Daniela Áčová, Erika Bučeková

60 rokov

Anna Juchová

70 rokov

Helena Zemková, Marián Lovecký

Milan Kollár, Tomáš Šimon

Zita Šimonová

Jubilantom srdečne blahoželáme!

VEĽKONOČNÉ TROJDŇIE

Zelený štvrtok

9³⁰ v Trnave Omša svätenia olejov

Missa chrismatis

18⁰⁰ Večerná omša na pamiatku Pánovej večere

do **20⁰⁰** Poklona Najsvätejšej sviatosti

Veľký piatok

9³⁰ Pobožnosť krížovej cesty po dedine
(od sochy sv. Floriána pred múzeom)

15⁰⁰ Slávenie Pánovho utrpenia a smrti

Biela sobota

8⁰⁰ Ranné chvály s posvätným čítaním z Liturgie hodín

do **15³⁰** Rozjímanie pri Pánovom hrobe

20⁰⁰ Veľkonočná vigília

OPUSTILI NÁS

Milan Vaculík

vo veku 69 rokov

Dušan Záhorský

vo veku 62 rokov

Pavel Horváth

vo veku 79 rokov

Odpočívajte v pokoji!

**Všetko, čo žije po mne v mojom mene
a v láske, to ma pripomenie...**

·SPOLOČENSKÁ RUBRIKA- 1. ŠTVRTĽOK 2004

Narodili sa: Izabela Kollárová, Sofia Ištóková,
Samuel Horváth

Opustili nás: Štefan Štefunko(82r.), Vít Zemko 67r.

Jubilanti: 50.rokov: Anton Barčák, Viera
Minarovičová
60.rokov: Augustín Gašpar, Marián
Siska, Mária Maneková, Eva
Kollárová
70.rokov: Anna Susedková, Ján
Grosman, Mária Kollárová
80.rokov: Silvester Kobrtek, Apolónia
Banášová
94.rokov: Anton Kaša- najstarší občan

Anna Klementová, matrikárka

SPOMIENKY AUGUSTÍNA KRIVOSUDSKÉHO NA BLAHOŠLAVENÉHO KŇAZA TITUSA ZEMANA

V rokoch 1945 – 1950 bol Augustín Krivosudský chovancom Saleziánskeho ústavu v Trnave, kde mu bol Titus Zeman katechétom a stali sa osobnými priateľmi

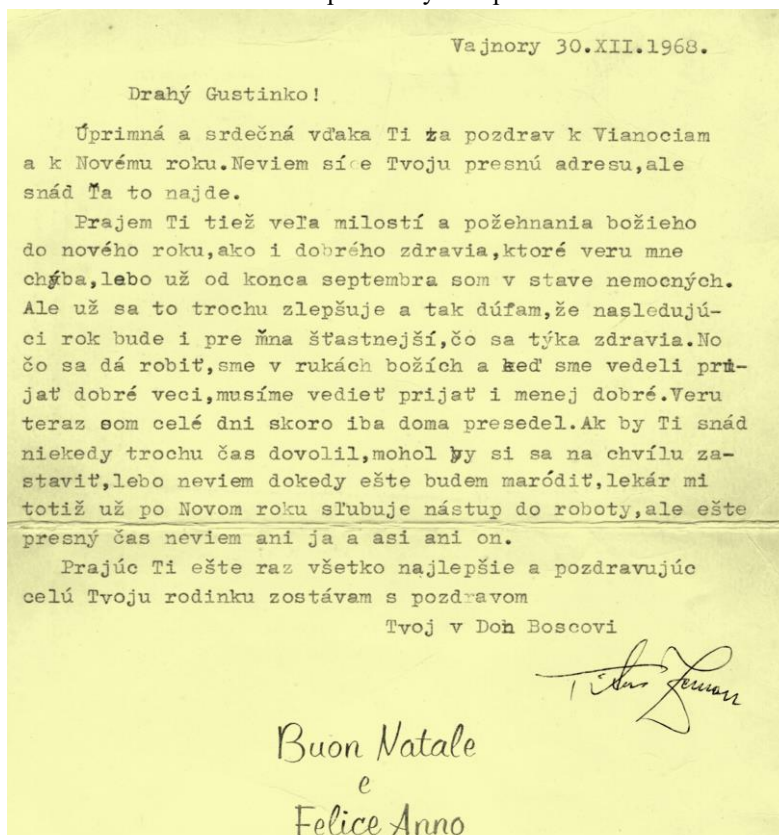

Máj 1949 likvidácia
Saleziánov

Pamätná soška ukrižovaného Ježiša Krista od
Titusa Zemana

Osobné blahoželanie Augustínovi Krivosudskému k Novému roku od
Titusa Zemana poslané týždeň pred smrťou.

Blahoslavený **Titus Zeman** (* 4. január 1915, Vajnory, Bratislava – † 8. január 1969, Bratislava) bol slovenský rímskokatolícky kňaz, salezián.

Prvé rehoľné sľuby v reholi saleziánov zložil Titus Zeman 6. augusta 1932, večné sľuby 7. marca 1938. Po štúdiách teológie v Ríme a v Chieri pri Turíne bol 23. apríla 1940 v Bazilike Márie Pomocnice v Turíne vysvätený za kňaza. Vysviacku prijal z rúk kardinála Maurilia Fossatiho. V nasledujúcich desiatich rokoch bol kaplánom, katechétom a školským poradcom a vyučoval aj chémiu.

Keď 13. apríla 1950 komunistická moc pozatvárala všetky mužské kláštory vo vtedajšom Československu, Titus Zeman bol zhodou okolností mimo svojho rehoľného domu, a tak ostal na slobode. V auguste 1950 prvýkrát viedol ilegálne skupinu bohoslovcov do talianskeho Turína, aby tam mohli doštudovať kňazstvo, druhýkrát sa tak stalo 23. októbra toho istého roku. V apríli 1951 nasledoval tretí pokus, ktorý však skončil neúspechom a zatknutím. Vo vyšetrovacej väzbe však zažil pri výsluchoch mučenie, ktoré spolu s krutými podmienkami ďalšieho väznenia zanechali trvalé následky na jeho zdraví.

Dňa 22. februára 1952 ho v Bratislave odsúdili na 25 rokov väzenia (miestami jeho pobytu boli Ilava, Mírov, Jáchymov, Leopoldov a Valdice). Dňa 10. marca 1964 bol podmienene prepustený. Roku 1968 dostal opäť štátny súhlas na vykonávanie bohoslužieb.

Zomrel 8. januára 1969 v Bratislave na zlyhanie srdca. Pochovaný bol na cintoríne vo Vajnoroch.

Dňa 26. februára 2010 sa v Bratislave začal proces blahorečenia Titusa Zemana. Dňa 27. februára 2017 pápež František schválil dekrét o jeho mučeníctve, a tým blahorečenie umožnil. Vyhlásený za blahoslaveného bol 30. septembra 2017.

Augustín Krivosudský sa
zúčastnil odhalenia pamätnej
sochy
Titusa Zemana vo Vajnoroch

ZO ŽIVOTA MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ

v I. štvrťroku 2019

Aktívna činnosť členov MO Matice slovenskej v Abraháme sa začala hneď v prvých januárových dňoch.

6.1.2019 sme sa zúčastnili na koncerte dychovej hudby Križovianka a speváckeho zboru Breza v Rím.-kat. kostole sv. Michala Archanjela v Cíferi.

Predsedníčka MO MS spracovala dňa 7.1.2019 elektronicky matričnú knihu so stavom k 31.12.2018 – počet členov 104. 7.1.2019 bola e-mailom zaslaná na Ústredie MS, čím sme plnili aj úlohy našich nadriadených matičných orgánov.

Predsedníčka MO MS spracovala 9.1.2019 a e-mailom zaslala na OcÚ v Abraháme vyúčtovanie dotácie za rok 2018 vo výške 761,82 Eur. 600,- Eur sme dostali v hotovosti a 161,82 Eur nám bolo vyúčtovaných za prenájom kultúrneho domu, a to na VČS a Mikulášske posedenie členov MO MS.

Predsedníčka MO MS sa zúčastnila na stretnutí starostu, predsedov spoločenských organizácií, komisie pre kultúru pri OZ a ostatných účastníkov, ktorí sa podieľajú aktívne na kultúrno spoločenskom živote v našej obci, ktoré sa uskutočnilo dňa 10.1.2019 v klube matice slovenskej. Na stretnutí boli dohodnuté termíny jednotlivých akcií, ktoré sa v priebehu roku 2019 uskutočnia v našej obci. Niektoré termíny sú už stanovené pevne, niektoré sa môžu ešte zmeniť.

11.1.2019 sa na pozvanie D MS Galanta 5 členov výboru MO MS zúčastnilo na Novoročnom koncerte v DMS Galanta – predsedníčka napísala článok na matičnú stránku a do online novín Abrahámčan. Boli tu zverejnené aj fotografie z koncertu. Článok bol zaslaný aj MS Martin, sekcia Trnavský kraj, kde bol aj zverejnený.

2.2.2019 sa členovia MO MS zúčastnili na rozlúčke s d. p. Vladimírom Kišom správcom farností, v kultúrnom dome. Na pamiatku d. p. Kišovi venovali 2 encyklopédie so sakrálnymi pamiatkami. Z rozlúčky bolo vyhotovených množstvo fotografií, ktoré budú súčasťou výstavy počas hodových dní a zároveň zverejnené na matičnej stránke.

12 matičiarov sa zúčastnilo dňa 6.2.2019 na divadelnom predstavení „Rodinný parlament“ v Divadle Jána Palárika v Trnave. Účastníci mali

z predstavenia veľmi pekný kultúrny zážitok. **Predsedníčka Anna Klementová** napísala článok o divadelnom predstavení a bol uverejnený v online novinách Abrahámčan a na matičnej stránke.

Na deň 20.2.2019 bola predsedníčka MO MS pozvaná na prednes poézie a prózy na Základnej škole Michala Tareka v Abraháme pod názvom „Čaro slova“ ako členka poroty. Na tejto akcii sa zúčastnila a žiakom odovzdala reklamné predmety MO MS a sladkosti za aktívnu účasť na akcii.

Predsedníčka MO MS Anna Klementová a pokladníčka Terézia Vrbovská sa dňa 2.3.2019 zúčastnili na akcii „Pochovávanie basy v kultúrnom dome“, kde vypomáhali pri príprave zabíjačkových špeciálov. O pomoc a spoluprácu nás požiadal predseda kultúrnej komisie pri OZ Bc. Dávid Grosman, poslanec OZ. Členka výboru Margita Bučeková pripravila pre deti a ostatných účastníkov akcie 160 šišiek s džemom, ktoré mali veľký úspech.

9. marca 2019 sa matičiari vo veľkom počte zúčastnili na brigáde na čistení prístupovej cesty do lesa, vyčistení tzv.

„Grófskeho kúpaliska“, likvidácii odpadov nazbieraných počas brigády a odvoz do kontajnera, a aj na vyčistení priestorov pri križovej ceste v miestnom lese.

Členovia MO MS boli aj na brigáde vo farskej záhrade, kde strihali stromčeky a vinič a upravili a ostrihali aj vetvy stromov pri soche sv. Jána.

Pravidelne sa zúčastňujeme aj na výročných členských schôdzkach našich družobných odborov. 31.3.2019 sa 7-členná delegácia zúčastní na VČS Vo Veľkých Úľanoch.

Veľmi dôležitú úlohu, ktorú plnili členovia výborov MO MS, bola príprava materiálov na VČS, ktorá sa bude konať 6.4.2019 v priestoroch kultúrneho domu. Matičiari tu budú hodnotiť uplynulý rok 2018.

Z môjho pohľadu to bol rok veľmi náročný, plný množstva akcií, ktoré sme v rámci MO MS zorganizovali, ale aj množstva akcií, na ktorých sme sa na pozvanie rôznych inštitúcií zúčastnili.

V minulom roku. sa nám podarilo zabezpečiť pre 14 matičiarov 3-dňový výlet do Vysokých Tatier. Pretože sme boli veľmi spokojní, v tomto roku si návštevu Vysokých Tatier zopakujeme.

Naša členská základňa je pomerne veľká, máme spolu 107 členov. Teší nás, že za posledné roky pribudli aj mladší členovia, pretože priemerný vek matičiarov je dosť vysoký. Tešíme sa z každého nového člena, ktorý má záujem o činnosť matice v našej obci a radi ho medzi nami privítame. Roku 2019 pribudlo do nášho miestneho odboru 5 nových členov.

*Anna Klementová
MO Matice slovenskej Abrahám*

VÝZNAMNÉ VÝROČIA OBCE ABRAHÁM V ROKU 2019

Miestny odbor Matice slovenskej v Abraháme si každoročne pripomína významné výročia tykajúce sa našej obce. Aké to budú v tomto roku?

145. výrocie narodenia 1. správcu Abrahámskej farnosti reverenda Antona Brázdu – 1874

100. výrocie úmrtia 1. správcu Abrahámskej farnosti Antona Brázdu – 1919

130. výrocie narodenia 2. správcu Abrahámskej farnosti Augustína Hujšu – 1889

100. výrocie založenia ochotníckeho divadla Augustínom Hujšom – 1919

130. výrocie narodenia 3. správcu Abrahámskej farnosti mons. Michala Tareka – 1889

90. výrocie príchodu mons. Michala Tareka, správcu farnosti do Abrahámu – 1929

85. výrocie rozšírenia Abrahámskeho kostola o bočné lode mons. Michalom Tarekom – 1934

85. výrocie výstavby kultúrneho domu Mons. Michalom Tarekom – 1934

55. výrocie založenia FS Jatelinka – 1964

25. výrocie rekonštrukcie kultúrneho domu – 1994

20. výrocie posvätenia obecných symbolov (erb, vlajka, pečat') – 1999

15. výrocie otvorenia Abrahámskeho múzea – 2004

15. výrocie vydávania Abrahámskych novín – 2004

15. výrocie vydania Monografie o obci Abrahám – 2004

*Anna Klementová
MO MS Abrahám*

ČARO SLOVA NA ŠKOLE

Rok uplynul ako voda a Základná škola Michala Tareka v Abraháme opäť zorganizovala veľmi peknú akciu v prednese poézie a prózy „Čaro slova“. Ako predsedníčka MO Matice slovenskej som bola na túto akciu pozvaná, za čo som veľmi vďačná.

Hneď po príchode do budovy som zaregistrovala, že nastalo sťahovanie žiakov do jednej z tried, kde akcia prebiehala. Tu sa konalo školské kolo prvého stupňa základnej školy. Aj napriek veľkému množstvu žiakov v jednej triede po príchode riaditeľa Základnej školy Michala Tareka Mgr. Mariána Hrbána a pedagogických pracovníkov nastalo v triede ticho a žiaci so záujmom sledovali príhovor riaditeľa.

Potom už prišli na rad žiaci z 1. ročníka: Eliška G., Mirko K. a Samko S. Tréma

sa trochu prejavila, ale recitovali s veľkým odhodlaním, čo najviac prítomných zaujať.

2. triedu reprezentovali tri dievčatá Emka K., Natália H. a Natália B. spoločným prednesom a musím konštatovať, že veľmi dobre.

Mladé recitátorské hviezdy tiež rastú v 3. ročníku. Presvedčili nás o tom obe dievčatá, Sárka K. a Klaudia M., nakoľko sa umiestnili na prvých dvoch miestach.

Nedali sa zahanbiť ani štvrtáci, ktorých reprezentovali Martinka L., Laurika L., Patrik Š. a Kristína B.

A nakoniec prišlo k vyhodnoteniu akcie, ktoré som urobila po predchádzajúcej porade poroty.

Podakovala som všetkým účinkujúcim za účasť na školskom kole a vyhlásila víťazov.

Na treťom mieste sa umiestnil žiak 4. triedy, Patrik Š., na druhom Sárka K. a na prvom mieste Klaudia M., žiačky 3. triedy.

Víťazom boli odovzdané poukazy na nákup kníh, sladkosti, propagačné materiály MO MS a všetkým účastníkom prednesu poézie a prózy diplomy. Odmenou im bol aj dlhotrvajúci potlesk.

Veľmi pekná akcia, konštatovala som na záver a prejavila nádej, že o rok sa stretne znovu.

*Anna Klementová
MO Matice slovenskej v Abraháme*

FOTOSÚŤAŽ – ABRAHÁM MOJIMI OČAMI V. ROČNÍK

Fotosúťaž pod názvom „Abrahám mojimi očami“ organizuje komisia pre deti a mládež v Abraháme. Je to súťaž zameraná pre amatérskych fotografov a fotografky a zároveň príležitosť zapojiť vašu fantáziu. Do súťaže sa môže zapojiť každý občan a občianka našej obce resp. všetky deti, ktoré navštevujú našu základnú školu. Tento rok sme zvolili takú netradičnú tému, ktorá chce skutočne fantáziu. Ústredným predmetom vašej fotografie by mala byť vaša obľúbená vec, hračka, osoba. Jednoducho čokoľvek zakomponovať do našej prírody alebo verejného priestoru. Ak by ste mali problém, tak mi môžete kedykoľvek napísať a rada bližšie vysvetlím. Súťažné fotografie môžete zasielať od 1.4.2019 do 30.4.2019 na mailovú adresu hanuliak.jana@gmail.com. Všetky podrobné informácie a pravidlá môžete nájsť na stránke www.abrahamcan.sk.

Je samozrejme o čo súťažiť!!!

Výhry:

1. cena: profesionálne fotenie 10 ks foto + 1 ks foto tlač na A3, tlač venuje obec Abrahám, foto Ebaphoto;
2. cena: profesionálne fotenie 5 ks foto + 1 ks foto tlač na A4, tlač venuje obec Abrahám, foto Ebaphoto;
3. cena: 1 hod. vstupenky pre dvoch do laserovej Wolf Arény v Bratislave v hodnote 30 €;
4. cena: 30 € voucher do kníhkupectva Martinus;
5. cena: 20 € voucher na Sygic GPS Navigation;
6. cena: dve vstupenky do Divadla Jána Palárika v Trnave podľa aktuálneho programu;
7. cena: fotopapier v hodnote 10 €.

Ďakujeme všetkým, ktorí túto súťaž podporili:

Obec Abrahám * Erika Bacigálová – Ebaphoto * Wolf Aréna (www.laser-wars.sk) * Divadlo Jána Palárika v Trnave * Sygic GPS Navigácia

*Napísala: Jana Hanuliaková
poslankyňa*

ČO NOVÉHO V MATERSKEJ ŠKOLE?

Pre mnoho detí je škôlka prvým miestom, kde sa stretnú s určitou štruktúrou, s učiteľmi a sú vo väčšej skupine detí. Dieťa má príležitosti naučiť sa deliť sa s ostatnými, počúvať aj iné authority okrem rodičov a blízkej rodiny, nasledovať inštrukcie a pripraviť sa na to, čo príde v škole. Aj v našej materskej škole sa snažíme pripraviť deťom atraktívne podnety, ktoré ich budú posúvať v poznávaní svojho okolia aj širšieho sveta. A tu sú naše mimoriadne aktivity, ktoré mohli deti absolvovať od decembra minulého roku.

10.12. sme s radosťou prijali pozvanie členov Matice Slovenskej na ich výstavu vianočných výšiviek, dekorácií a tradičných jedál. Milé privítanie a sprevádzanie výstavou boli pre nás príjemným sprestením dňa.

December je pre deti čas zázrakov, a preto sme sa rozhodli umocniť tento ich pocit pozvaním kúzelníka do MŠ. Prizvali sme k nám na toto vystúpenie aj prvákov, a tak bol 12.12. deň, kedy k nám boli zázraky bližšie. Interaktívna show bola spojená s humorom a zábavou, kde kúzlili aj deti.

Koncom januára sme s radosťou privítali pozvanie od p. riaditeľa ZŠ a s veľkákmi sme navštívili základnú školu, kde prebehla prezentácia o kozme v mobilnom planetáriu.

V stredu 6. februára nás navštívili herci, ktorých deti poznajú z relácie: Škriatok Fidlibum. Zažili sme s nimi krásne divadielko: „Ako chrániť prírodu“. Deti videli príbeh o chlapcovi menom Vendelín, ktorý zo začiatku rozhadzuje odpadky kade-tade a o prírodu sa nestará. Až v škole zistí, čo je to životné prostredie a prečo by sme si tú našu prírodu mali chrániť. Spolu s deťmi sa dozvedá, prostredníctvom kúzelníka a jeho kúzelného klobúka, o triedení odpadu a následnej recyklácii.

Deti potom pomohli Pani Vode vyčistiť priehradu od zbytočných odpadkov. A v neposlednom rade sa deti dozvedeli o tom, ako aj ony môžu výsadbou stromčeka pomôcť prírode a nám samotným, aby sme čistého vzduchu mali viac a viac. Po divadielku navštívili veľkáci zberný dvor, aby sa presvedčili o tom, či aj Abrahámčania vedú správne triediť odpad podľa farieb kontajnerov...

4.3. v pondelok sme spolu s rodičmi zažili karneval v kultúrnom dome a veríme, že sa na ňom všetkým páčilo. Ráno sme si vyrobili škrabošky, spolu s rodičmi sme poraňajkovali a prezliekli sa do masiek.

No a potom sa už mohla začať karnevalová zábava.

Tanec, spoločné hry a súťaže boli pripravené tak, aby sa mohol zabaviť a zapojiť každý bez rozdielu veku. V priebehu dňa sme si pochutnali aj na šiškách. Takže je za nami sladký a veselý spoločný deň strávený spolu s rodičmi!

V druhej polovici marca sme k nám pozvali prvákov a spolu sme absolvovali chemickú a fyzikálnu show. Nebojte sa, nepreťažovali sme deti nezáživnými vedomosťami. Naopak, táto prezentácia deťom ukázala tie najzaujímavejšie a efektnejšie po-

kusy, aké sa dajú v „domácom“ prostredí vyskúšať a hrovou formou sa tak dozvedieť poučné informácie zo sveta vedy. Do týchto tajuplných experimentov nás zasvätili kvalifikovaní nadšenci vedy z centra: Škola hrou.

...no a na ďalšie podobné lákavé akcie sa už vopred tešíme – a do prázdnin ich ešte určite pár zažijeme. A ak by ste v tom chceli našu MŠ podporiť, môžete tak urobiť tak, že nám venujete 2 % svojich daní na naše Občianske združenie Muška Svetluška. Tlačivá na poukázanie dane nájdete na našom webe:

<https://msabraham.webnode.sk/news/a2-z-dane/>

Želáme krásne dni, plné jarného slniečka a úsmevov!

Mgr. Juliana Baňasová
riaditeľka MŠ Abrahám

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MICHALA TAREKA V ABRAHÁME

ZÁLOŽKA DO KNIHY SPÁJA ŠKOLY

Aj v tomto školu sa žiaci z našej školy zapojili do 9. ročníka česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy, ktorý vyhlasuje Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave, pod názvom:

Záložka do knihy spája školy: Rozprávky, bájky, povesti a príbehy nepoznajú hranice.

Žiaci už v septembri začali s výrobou záložiek pod vedením učiteliek Mgr. Zdenky Lizákovvej, Mgr. Eriky Koškovej a Krisztíny Kušárovvej. Podarilo sa im vyrobiť rôznymi výtvarnými technikami, prácou z papiera a textilu pekné práce. Na záložkách boli zobrazené rôzne postavy z rozprávok, bajok či povestí. Vyrobili i textilné záložky so slovenskými regionálnymi prvkami. Slovenská pedagogická knižnica nám prideli

základnú školu a Materskú školu Újedz z okresu Beroun. Skontaktovali sme sa s touto školou a vymenili sme si vyrobené záložky. Do balíčka sme pribalili i slovenskú rozprávku O Guľkovi Bombuľkovi, reklamné predmety o škole, obci a list o našej škole napísaný žiakmi. Po otvorení balíka zo ZŠ a MŠ z Újedza sme si našli veľa pekných záložiek do knihy. Žiaci si po prehliadke rozdelili záložky a využívajú ich v učebniciach na to, na čo sú určené. Okrem záložiek sme si v balíku našli napísaný priateľský list a rôzny informačný materiál – mapu, informácie o hrade Karlštejn a detský časopis Slunéčko. Z výmeny záložiek máme v tomto školskom roku veľmi dobrý pocit. Predpokladáme, že kontakt s touto školou sa neskončí výmenou záložiek, ale bude ďalej pokračovať.

Mgr. Zdenka Lizáková

VÝTVARNÉ OKIENKO – MODELOVANIE Z NETRADIČNÉHO MATERIÁLU

Modelovanie je výtvarná technika dôležitá na rozvíjanie hmatového vnímania, spoznávania vlastností materiálov a priestorového vyjadrovania. Priestorová tvorba sa zaoberá výtvarným stvárnením predstáv žiakov alebo vyjadrením skutočnosti. Hliníkovú fóliu alebo alobal pozná hádam každý. Málokto však vie, že ho môžeme využiť aj inak než len pri pečení a grilovaní. Alobal je veľmi poddajný a ľahko sa tvaruje. Na rozdiel od papiera si zachováva svoj tvar. Tieto vlastnosti sme využili na hodine výtvarnej výchovy, kde žiaci 6. ročníka použili na modelovanie namiesto plastelíny, hliny či iných tradičných modelovacích materiálov práve alobal. Pokúsili sa vymodelovať ľudskú postavu, pavúka aj rôzne predmety. Ako sa im to podarilo posúďte sami z fotografií.

Mgr. Erika Košková

MOBILNÉ PLANETÁRIUM

Štvrtok 31. január 2019 bol pre našich žiakov netradičný. Okrem toho, že si prevzali výpisy vysvedčení za I. polrok, navštívilo našu školu aj mobilné planetárium. Žiaci z celej školy mali možnosť zúčastniť sa na zábavnom, zmysluplnom a sférickom premietaní vzdelávacích filmov a zábavných tzv. full-dome show o hviezdach a vesmíre na planetárnej kupole.

Mgr. Zdenka Lizáková

KARNEVAL

20. februára 2019 sa naša škola premenila na rozprávkovú krajinu, v ktorej sa stretli víly, princezné, bojovníci, čarodejníci, strašidlá, spidermani či rôzne zvieratká. Žiaci sa stretli v popo-

ľudňajších hodinách, aby predviedli svoju kreativitu a predstavivosť. Chceli ukázať aj svoju šikovnosť v súťažných disciplínach. Stoličkový tanec bol namáhavý na pozornosť a rýchlosť. V balónovom tanci si preverili tímovú spoluprácu. Ale nikto neobišiel naprázdno, všetky masky boli odmenené za odvalu, s ktorou sa predstavili pred známymi a spolužiakmi.

Kto nás prekvapí na budúci rok? Už teraz sa na to tešíme...

Mgr. Ingrid Zelmanová

ČARO SLOVA I. STUPEŇ

Čaro slova je najstaršia a najprestížnejšia súťaž v oblasti umeleckého prednesu poézie a prózy na Slovensku – Hviezdoslavov Kubín. Poslaním súťaže je, že recitátori svojim repertoárom a interpretáciou hlbšie spoznávajú literárne hodnoty a zoznamujú s nimi ujšiu verejnosť. Jednotlivé stupne prehliadky rozširujú a prehľbujú v súťažiach literárne poznanie, tvorivosť, kultivujú ich jazyk, reč, zmysel pre rytmus, pestujú vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote.

V stredu, 20. februára sa v ZŠ MT Abrahám konalo školské kolo recitačnej súťaže, I. kategórie – žiakov 2. – 4. ročníka, v ktorej sa predstavili talentovaní žiaci v prednese poézie a prózy. Nesmieme zabudnúť na naše nádeje, žiakov 1. ročníka, ktorí svojim prednesom nesúťažne zahájili školské kole. Všetci účastníci sa na súťaž zodpovedne pripravili a predviedli skvelé výkony, ktoré pani učiteľkám v porote, PaedDr. M. Vargovej, Mgr. I. Zelmanovej a Mgr. E. Šimonovej vôbec neľahčilo ich dôležitú úlohu. Zodpovednej úlohy, predsedu poroty sa ujala pani Anna Klementová, predsedníčka MO MS v Abraháme. Umiestnení žiaci si vyrecitovali poukážky na nákup ľubovoľnej knihy v kníhkupectve Panta Rhei, ktoré škola zabezpečila s pomocou p. uč. Mgr. Lizáckovej.

Vyhodnotenie: 1. miesto – **Claudia Mešťanová** (3. roč.)

2. miesto – **Sára Kuštárová** (3. roč.)

3. miesto – **Patrik Štefunko** (4. roč.)

PaedDr. Marta Vargová

ČARO SLOVA – II. STUPEŇ

Čaro slova je najznámejšou súťažou v oblasti umeleckého prednesu poézie a prózy. Vďaka nej recitátori svojim repertoárom a interpretáciou hlbšie spoznávajú literárne hodnoty.

Tradične, ako každý rok sme zorganizovali školské kolo, ktoré sa uskutočnilo 21.3.2019. Zúčastnili sa na ňom najlepší recitátori triednych kôl, ktorí boli rozdelení do dvoch kategórií, osobitne súťažili v prednese poézie a v prednese prózy.

Vítazi školského kola:

II. kategória:

poézia – **Emma Šimonová** (7. roč.)

próza – **Laura Krišková** (6. roč.)

Je nám veľkým potešením, že vybrané žiačky budú reprezentovať našu školu aj v okresnom kole v Galante. Veríme, že aj ostatní recitátori sa potešili nielen darčekom, ale hlavne obohacujúcej skúsenosti.

Mgr. Lucia Krčmáreková

ČARO SLOVA – OKRESNÉ KOLO

Na okresnom kole postupovej súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy pod názvom Čaro slova, ktoré sa uskutočnilo 19. marca 2019 v Galantskom osvetovom stredisku, nás reprezentovala

Claudia Mešťanová, žiačka 3. ročníka. Súťaž hodnotil kolektív odborníkov, ktorých určil organizátor súťaže. Porota ohodnotila úroveň prednesu našej žiačky na cenné **3. miesto**.

Ako sa hovorí: „Dnes sa poézia (knihy) nenesú,“ nie je naším novodobým fenoménom. Žiakov naďalej budeme viesť k múdrosti prostredníctvom „čara slova.“

PaedDr. Marta Vargová

LYŽIARSKY VÝCVIK – TELGÁRT 2019

Po dlhšom čase naša škola zorganizovala lyžiarsky výcvik v termíne od 4. 3. do 8. 3. 2019 v lyžiarskom stredisku Telgárt. Zúčastnili sa na ňom žiaci 6. až 9. ročníka. Cieľom výcviku bolo naučiť žiakov zvládnuť nielen základné lyžiarske pohybové zručnosti, ale dať možnosť mnohým žiakom zdokonaľiť sa v tomto športovom odvetví. Vytýčený cieľ splnili všetci žiaci. Lyžiari, ktorí sa zúčastnili výcviku, boli za svoju vytrvalosť, šikovnosť a zdatnosť ocenení diplomami. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník.

Mgr. Erika Košková

DIVADELNÉ PREDSTAVENIE – A BOLD RABBIT IN AFRICA

Divadelné predstavenie v podobe anglicko-slovenskej rozprávky, ktorého sme sa zúčastnili 6. marca 2019 v Galante, bolo pokračovaním najslávnejšej detskej knižky Jozefa Cigera-Hronského s názvom Smelý Zajko v Afrike.

Žiaci 3., 4. a 5. ročníka v rámci rozvoja slovnnej zásoby a komunikačných zručností v anglickom jazyku, mohli zažiť príbeh Zajka a jeho ženy na potulkách svetom. Popri Váhu prešli Slovenskom až do Bratislavy, odtiaľ po Dunaji do Čierneho mora a v bruchu obrovského žraloka sa doplavili do Afriky. Tam prežili veľa dobrodružstiev – vyľiečili kráľa púšte, porazili krokodíla aj tigra a zachránili malého černoška. Na rozdiel od prvého dielu, kde zajko vo svete stretával väčšinou ľudí, spoznával ich svet a chce byť ako oni. V Afrike a cestou do

nej mu prichádzali do cesty väčšinou zvieratka. Samozrejme, že kultovým Hronského antihrdinom zostava naďalej. Zajko je odvážny, ale práve táto vlastnosť z neho robí obľúbenú a po-

pulárnu figúrku už niekoľko desiatok rokov.

Edukatívnosť divadelného predstavenia podčiarkuje i netradičné slovensko-anglické naštudovanie, kde základné dejové a obsahové informácie, názvy postáv i časti pesničiek sú interpretované v jednoduchšej angličtine zrozumiteľnej i začiatočným, zložitejšie anglické väzby sú interpretované dvojjazyčne a najnáročnejšie časti deja ostávajú v pôvodnej Cicerovej slovenčine.

Mgr. Martina Žgančíková

SLIMÁKY Z ÔSMEJ TRIEDY

Žiaci 8. ročníka sa v decembri zúčastnili na výstave stredných škôl v Trnave. Z výstavy si okrem užitočných informácií priniesli aj dva exempláre **Slimáka afrického**. Zo dňa na deň sme sa stali chovateľmi slimákov. Shrek a Fiona sa tak stali novými členmi nášho kolektívu. Vytvorili sme im vhodné životné podmienky v teráriu. Na dno sme nasypali rašelinu, umiestnili misku na jedlo a malý bazénik. Naši „slimčovia“ potrebujú aj sépiovú kosť, aby rastúca ulita mala dostatok vápnika. Slimák

je bylinožravec – pochutí si na akejkoľvek zelenine. Naši zverenci nám rastú pred očami. Veď, keď sme si ich priniesli, merali sotva 0,5 cm. Zistili sme, že tieto zvieratka sú až neuveriteľne nenáročné na chov, sú

prítulné a mierumilovné. Počas pekného počasia ich budeme brávať na vychádzku – bez rizika, že nám utečú.

Slimák africký pochádza zo Západnej Afriky a je druhým najväčším suchozemským slimákom na svete. V zajatí dorastá až do veľkosti dlane dospelého človeka a pri dobrej starostlivosti sa dožíva 5 až 8 rokov.

Mgr. Erika Košková a ôsmaci

PO STOPÁCH VEDY A TECHNIKY

Vo štvrtok 7. marca sa žiaci 5. až 9. ročníka zúčastnili na exkurzii do Zážitkového centra vedy – Aurélium. Svoje dvere nám otvorila aj spoločnosť ESET, ktorá sídli priamo v Aupark Tower. Obe inštitúcie majú svoje sídlo v Bratislave. V Aurélium sme mali možnosť vyskúšať množstvo pokusov z biológie, fyziky, chémie a zažiť aj laserovú šou. Silný zážitok sa nám naskytol pri exponáte Teslov svet, ktorý pozostával z Jakobovho rebríka a Teslovej cievky. Vzhľadom na našu bez-

pečnosť mohli s exponátom manipulovať len naši sprievodcovia, pretože okrem iného bolo pri pokuse veľmi vysoké napätie.

V spoločnosti ESET nás čakalo milé privítanie. Boli sme priamo vo VírusLabe, kde nám zamestnanci porozprávali a ukázali, ako sa starajú o bezpečnosť svojich klientov, teda aj nás všetkých, ktorí používame internet. Mali sme možnosť vidieť, ako sa vírus správa a aké škody nám môže v našich zariadeniach (v počítači, mobile, tablete) napáchať. Na záver sme sa mohli pokochať výhľadom na celú Bratislavu priamo z terasy na 18. poschodí Aupark Tower.

Mgr. V. Lehotská

Ďalšie zaujímavé informácie:

ZCV Aurélium je miesto, kde sa prelína zábava s učením v du-

chu hesla Jána Amosa Komenského „Škola hrou,“ kedy je vedecký poznatok alebo akékoľvek učivo skryté v zábavnom experimente. Hlavnou myšlienkou centra vedy je popularizovať

vedu formou prístupnou širokej verejnosti tak, aby si každý z návštevníkov odniesol nové poznatky, zážitky a nové vedomosti. Účel centra vedy je vzdelávať interaktívnou formou, zvýšiť všeobecný záujem o vedu v spoločnosti pomocou interaktívnych expozícií. Presvedčiť mládež, že aj veda môže byť zábavná a vzbudiť v nich záujem o otázky týkajúce sa vedy. Motivovať mladých ľudí k vedeckej kariére a štúdiu technických odborov a prírodných vied. Zábava tu nie je samoučelná. Je to motivačný prvok a prostriedok k poznaniu.

Zdroj: <http://aurelium.sk/centrum-vedy/>

ESET je slovenská spoločnosť, ktorú založili Peter Paško a Miroslav Trnka, ktorí ako prví objavili roku 1987 vírus, ktorý dostal názov „Vienna“. Spoločnosť dostala názov podľa starovekej egyptskej bohyně a zázračnej liečiteľky Eset. Zakladatelia spoločnosti vyvinuli roku 1987 softvér NOD, svoj prvý antivírusový kód, a tým vstúpili do života ako priekopníci v oblasti antivírusovej ochrany. Bezpečnostné riešenia spoločnosti ESET dnes umožňujú firmám a spotrebiteľom vo viac ako 200 krajinách sveta naplno využívať výhody digitálneho sveta.

Zdroj: <https://www.eset.com/sk/o-nas/>

TURNAJ VO VYBÍJANEJ – MLADŠIE ŽIAČKY

5. 2. 2019 – Turnaj vo vybíjanej – mladšie žiačky, obvodné kolo, v Galante: **4. miesto.**

Mgr. M. Hrbán

MAJSTROVSTVÁ SVETA VO FUTBALE 2018

Aj v tomto školskom roku sa nám podarilo zorganizovať už v poradí jubilejné 10. majstrovstvá sveta vo futbale, ktoré sa konali v dňoch 13. 11. – 13. 12. 2018. Zúčastnilo sa na nich celkovo 38 žiakov z 3. – 9. ročníka, ktorí boli rozdelení do ôsmich družstiev. Už dnes sa nikto z nás nevie dočkať 11. ročníka, na ktorý sa veľmi tešíme!

Konečné poradie 10. MS vo futbale

1. Nigéria
2. Nemecko
3. Francúzsko
4. Španielsko
5. Portugalsko
6. Anglicko
7. Slovensko
8. Belgicko

Najlepší strelec
Martin Slezák (Anglicko) – 34 gólov

Najlepší hráč
Vladimír Žgančík (Portugalsko)

Najlepší brankár
Kristína Štefunková (Nemecko)

Mgr. M. Hrbán

ČO ČAKÁ HASIČOV V NOVOM ROKU 2019?

V mesiaci január sme si pripomenuli 10 rokov od spustenia našej webovej stránky www.dhzabraham.sk, ktorá už celú dekádu pravidelne informuje o aktivitách abrahámskych hasičov. Za 10 rokov činnosti získala vyše 21 700 prístupov a tento počet neustále rastie. Je to dôkaz, že ľudia majú stále záujem o jej obsah. Vznikla ešte v dobe, keď iné organizácie v obci nemali svoje stránky a nevyužívali možnosti tejto propagácie, maximálne tak v Abrahámskych novinách. Nájdete na nej podrobné informácie o histórii hasičov, fotografie, dokumenty, predpisy, články z novín, výsledky súťaží, čerpanie financií od roku 2009, kontakty, a pod. Najnovším dokumentom na stránke je prehľad čerpania finančných prostriedkov za rok 2018, či už z obce alebo zo štátnych dotácií. Pre ľudí, ktorí nemajú prístup k internetu, sme pripravili krátky sumár. Roku 2018 nám bolo poskytnutých celkovo 6820 €. Z našej obce nám bolo poskytnutých 2470 €, obec Pusté Úľany nám prispela sumou 850 €, VÚC Trnava poskytol dotáciu 500 € na organizáciu nočnej súťaže a 3000 € tvorila dotácia z Ministerstva vnútra. Z tejto sumy sme použili 788 € na energie v zbrojnici. Pôvodné zálohy za elektriku boli 988 €, no začiatkom tohto roka sa obci vrátil preplatok 200 €. Roku 2019 sa nám táto položka ešte zvýši, keďže celá výstavba garáže je napájaná z elektrickej siete zbrojnice a pribudne samotná garáž, v ktorej sú namontované infražiariče na temperovanie v zime (nie vykurovanie budovy). Na PHM sa vyčerpalo 413 € na naftu do Iveca Daily, benzín do agregátov, čerpadiel, oleje a aditíva. Z čiastky 1712 € určenej na materiálne vybavenie a údržbu sa napr. zakúpila nová zástava, vychádzkové uniformy pre hasičov, spolufinancovala sa dotácia z ministerstva, plnili sa hasiace prístroje,

uhrádzal poplatok za frekvencie rádiových staníc, alebo sa dokúpilo vybavenie do zbrojnice. Na poistné hasičskej zbrojnice sme dali 30 €, na školenia 65 € a na organizáciu nočnej súťaže 600 € (služba prvej pomoci, plastový riad, hudba, poháre pre víťazov). Zo štátnej dotácie 3000 € sa zakúpili dva kompletne zásahové obleky s topánkami, rukavicami, kuklami a prilbami. Zadovážilo sa penidlo, pracovné odevy pre hasičov a dala sa spraviť kompletná revízia dýchacích prístrojov (na 5 rokov). Minulý rok sa okrem toho reštaurovala historická zástava. Cena reštaurovania bola 810 € (hradená z rozpočtu na údržbu kultúrnych pamiatok), nábytok (držiak + box s plexisklom) stál 495 €. Zástava bola umiestnená do obecného múzea, kde obohatila hasičskú výstavu. Roku 2019 rozpočet hasičov prejde ešte zmenou, budú sa upravovať spomínané energie, aby sa pokryli obe budovy, rovnako bude treba zaobstarat' vybavenie garáže z uvedených prostriedkov a zvolávací systém pre hasičov. Garáž sa pomaly dokončuje, momentálne sa dokončil nájazd do hasičskej garáže a čaká sa na presunutie bočného plotu od škôlky. Vnútro je takmer celé vymalované, chýba ešte liata podlaha. Zvonka okrem úpravy plotov budú potrebné terénne úpravy, vyčistenie okolia od odpadu a prenesenie niektorých kontajnerov na nový zberný dvor. Podľa postupu týchto

prac sa naplánuje v priebehu roka slávnostné otvorenie zbrojnice a garáže.

V sobotu 23.2. zorganizoval hasičský zbor v kultúrnom dome výročnú členskú schôdzu. Za prítomnosti viacerých hostí zbor zhodnotil svoju činnosť a prijal plán hlavných úloh na rok 2019, ktorý prešiel viacerými zmenami. Asi tou najväčšou bolo ukončenie organizovania nočnej súťaže Železný hasič. Členovia zboru sa zhodli na tom, že nastal čas na zmenu. Rozhodli sme sa ísť opäť inou cestou. V prípade fungujúceho družstva mladých hasičov pripadá do úvahy organizovanie ich súťaže (branných pretekov). Uvažujeme takisto nad obnovením tradície hasičského plesu. Celkovo zbor od znovuzaloženia zorganizoval tieto súťaže: Jednu dennú súťaž v požiarnom útoku a štafete (1999), 11 nočných súťaží v požiarnom útoku (2001–2011), pohárovú súťaž pre mladých hasičov v 4 disciplínach (2012), 6 nočných súťaží typu Železný hasič (2013–2018) a jedny branné preteky pre mladých hasičov (2017). Tento rok sa musíme sústrediť na dokončenie a vybavenie garáže tak, aby bola pripravená na zásahovú činnosť, čo je prvoradá vec pre hasičov. Keď je zabezpečená, potom sa dá venovať iným veciam. Touto preventívnou a represívnou činnosťou sa zbor odlišuje od iných organizácií v obci, ktoré majú na starosti šport, kultúru alebo inú činnosť. V sobotu 2.3. sme sa zúčastnili na tradičnom pochovávaní basy v kultúrnom dome. Čoskoro nás čaká spoločné taktické cvičenie okresu Galanta, po dvoch rokoch sa uskutoční výstava Fircoco v Trenčíne a samozrejme sa môžu vyskytnúť neočakávané akcie. O nich budeme informovať v ďalšom čísle Abrahámskych novín.

Na záver článku by som využil príležitosť a poďakoval sa kultúrnej komisii pri obecnom zastupiteľstve, ktorá ukončila činnosť k novému roku. Počas 8 rokov sme spolupracovali na viacerých kultúrnych akciách. Chcel by som poďakovať členom komisie a jej pomocníkom za tento prínos obci Abrahám. Aj napriek množstvu práce a často kritike občanov dokázali vytvoriť pekné akcie, na ktoré sa bude spomínať. Prichádzali prví a odchádzali poslední. Každý kto organizoval podobné akcie, vie dosť o ich náročnosti, či už organizačnej, finančnej, alebo materiálnej. Ďakujem Vám v mene hasičov za túto obetavú prácu!

*Róbert Hričo
predseda DHZ Abrahám*

STANOVISKO K ZÁSAHU HASIČOV

Vo štvrtok 7. marca večer bol hasičom ohlásený požiar suchého porastu pri ceste vedľa RC letiska, medzi obcami Abrahám a Pusté Úľany. Výjazd bol vykonaný v čase 18.35 h s technikou Iveco Daily + 4. Po prízjazde na miesto sme zistili, že horí nahromadená suchá pokosená tráva a suchý porast v tesnej blízkosti. Oheň sa následkom silného vetra rozširoval do okolia. Na likvidáciu sme nasadili jeden D-prúd s kombinovanou prúdnicou. Počas zásahu sme boli informovaní okoloidúcim občanom, že asi 150 metrov ďalej sa nachádza druhé ohnisko, ktoré už len tlelo. Pristúpili sme teda k uhaseniu aj tohto požiaru a následne boli prekontrolované obe miesta. V čase 19.55 h sa jednotka vrátila na základňu doplniť hasiace látky a PHM. O priebehu zásahu a jeho ukončení sme informovali operačné stredisko HaZZ. Pri-pájame krátke stanovisko k zásahu:

Vážení občania,

DHZ Abrahám svojou činnosťou presiahol 20 rokov od svojho znovuzaloženia. Postupne sme sa prepracovali k vybaveniu a technike, samozrejme aj k pomerne kvalitnej odbornosti pri zdolávaní rôznych udalostí v našej obci a blízkom okolí.

Sme takmer 365 dní v roku 24 hodín (okrem zamestnania) k dispozícii pre všetkých občanov, ktorí potrebujú našu pomoc. Často vychádzame na zásah v nočných hodinách za nepriaznivého počasia, keď mnohí z Vás ani netušia, že sa niečo deje. Všetko to robíme bez nároku na odmenu a nepotrpíme si ani na poďakovanie. Je to jednoducho v človeku nezištne pomôcť v núdzi. V súčasnosti sa však táto vlastnosť u mnohých ľudí vytráca, čo sme mohli zažiť aj pri našom poslednom zásahu. Nebudem nikoho menovať, tých, ktorých sa to týka, sa tam nájdú. Za nepríjemného počasia sme boli privolaní k likvidácii požiaru pri letisku, kde horela tráva a suchý porast, ktorý bol zapálený a ponechaný bez dozoru. Túto vec nepochopím, pretože ešte v ten deň SHMU vyhlasovalo mimoriadnu situáciu kvôli vetru.

Iskry a horiace chumáče rozfukovalo do okolia a horenie sa nekontrolovane širilo k suchým stromom. Oheň sme v poriadku uhasili a vrátili sa na zbrojnicu. To, čo nasledovalo potom, mi vyrazilo dych – absolútna drzosť niektorých ľudí. Slová, ako nemáte čo robiť, kto vám to kázal, mali ste sa ma opýtať, starajte sa o iné veci, atď. My sme na tento zásah

nešli z dlhšej chvíle hľadať oheň po chotári, ale preto, že sme tam boli privolaní, a nemyslíte si, že sa nám chcelo. Jednoducho povinnosť a všetko ide bokom. Ešte teraz, keď to píšem, smrdím od dymu, oblečenie mám od blata a popola. Keby sme odmietli výjazd, počúvali by sme zas posmešné reči typu „keby ničoho horelo a my by sme tam neboli“, „ved' načo máme hasičov“, atď. Doteraz sme vždy, pokiaľ to bolo v našich silách, alebo neboli v práci, na výjazd vyšli a pomohli sme, ako sa dalo v rámci našich možností.

Preto sa chceme poďakovať všetkým, ktorí našu snahu a pomoc nielen pri zásahoch ocenia. A nehneváme sa ani na našich neprajníkov, pretože ak raz budú potrebovať pomoc, prídeme k nim na pomoc, bez ohľadu na to, či nás majú radi alebo nie. Dobrovoľné hasičstvo je poslanie a služba verejnosti, skúste sa zamyslieť, čo ste práve Vy pre obec nezištne vykonali.

*Štefan Palčo
veliteľ DHZ Abrahám*

PIRÁTI Z HLINÍKA

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ 2019 – 1. JÚNA 2019

Možno sa tomu ešte ťažko verí, ale onedlho tu máme opäť sviatok všetkých detí. Pri tejto príležitosti, komisia pre deti a mládež s občianskym združením Obec bez hraníc, už v týchto dňoch pre vaše deti plánujú a pripravujú ďalší skvelý deň plný športových aktivít, úloh a kreatívnych dielničiek. Tentoraz zavítame na pirátsky „ostrov“ zvaný Abrahám a k jeho rozbúrenému „moru“.

1. júna sa preto celý športový areál premení na nebezpečných „Pirátov z Hliníka“ a vy môžete byť jeho súčasťou. Na pirátov budú čakať vopred pripravené a vytlačené spoločenské hry, ktoré budú vaše deti sprevádzať nielen počas tohto dňa, ale aj u vás doma. Hra má totiž dve verzie.

Nebudú chýbať kone, skákací hrad, občerstvenie a iné aktivity. Každý pirát, ktorý zvládne svoju úlohu, bude odmenený. Kto by sa rád zapojil svojou dobrovoľnou činnosťou, programom, aktivitou alebo predajom počas akcie, je srdečne vítaný a môže sa nahlásiť u pani poslankyne Hanuliakovej.

Občianske združenie Obec bez hraníc sa aj tento rok zapojilo do výzvy o grant Trnavského samosprávneho kraja, ktorého financie by sme chceli použiť na túto akciu. Tak nám, prosím, držte palce.

Srdečne vás všetkých pozývame a tešíme sa na vás :-)

*Komisia pre deti a mládež
OZ Obec bez hraníc
Napísala: Andrea Hatiarová*

POCHOVÁVANIE BASY

V sobotu 2. marca, Kultúrna komisia so svojimi novými členmi prvýkrát organizovala tradičné pochovávanie basy za účelom zachovávať a oživovať tradície, či zvyky našich predkov. Pochovávanie basy sa konalo v Kultúrnom dome v Abraháme a podujatie sa tešilo mimoriadne hojnej účasti.

Prvýkrát k nám zavítala skupina Hudobné trio, ktorá svojimi pesničkami spestrila sobotňajšie popoludnie.

Voľnočasová komisia pre deti a mládež pripravila pre deti kreatívny kútik, v ktorom si deti mohli vyrobiť vlastné, karnevalové masky. Materiál na masky poskytol občianske združenie Obec bez hraníc.

Špeciálne poďakovanie patrí trom úžasným dáмам z Miestneho odboru Matice slovenskej v Abraháme, ktoré sa s maximálnou ochotou postarali o oškvarky a výborné domáce šišky, a to konkrétne pani Klementovej, pani Vrbovskej a pani Bučekovej.

Ďakujeme pánovi starostovi Ing. Igorovi Némethovi za otvorenie kultúrnej akcie, pani Horváthovej za jej asistenciu pri príprave programu a OFK Abrahám za pomoc v kuchyni. A samozrejme ďakujeme aj vám, milí občania, za vašu účasť, prítomnosť a dobrú náladu, ktorú ste so sebou priniesli.

Kultúrna komisia

Návštevníci si mohli zakúpiť čerstvo pečené ale aj surové zabíjačkové špeciality. K dispozícii bolo abrahámske víno, káva a iné občerstvenie. Pre deti boli pripravené, po domácky vyrobené, plnené šišky a čaj.

Na podujatí sa zúčastnilo mnoho organizácií a jednotlivcov. Veľká vďaka patrí Materskej škole a Základnej škole Michala Tareka v Abraháme za nádhernú a veselú výzdobu, ako aj pani učiteľke Lizákovej s deťmi, ktoré nám pripravili úžasne milé vystúpenie v trnavskom nárečí.

Súčasťou programu boli členovia folklórneho súboru Jatelinka, DHZ Abrahám a príhovor pána starostu.

RC KLUB ABRAHÁM VÁS POZÝVA

31. mája , 1. júla, 2. júla 2019

OTVARÁNIE ABRAHÁMSKEHO NEBA

spojené s oslavou MDD.

prvýkrát v Abraháme sa predstavia **OBRIE MODELY**
Hlavný program bude v sobotu 1.6.2019 – pre deti a dospelých bude premávať kyvadlová doprava vláčik.

8. jún a 9. jún 2019

SÚŤAŽ RC XXL VETROŇOV ABRAHÁM

RC Klub Abrahám srdečne pozýva všetkých priaznivcov leteckého modelárstva, ale aj širokú verejnosť a hlavne deti s rodičmi, ktorí si chcú spestriť deň na našej akcii...

O občerstvenie a nápoje bude postarané.

KLUB ŽIEN ABRAHÁM

Z našej činnosti

Organizátorom akcie „Štrúdl'ovanie“ bol Klub žien Abrahám, ktorý sme založili v našej obci začiatkom tohto roka. Činnosť klubu je zameraná na rôzne aktivity, napr. návštevy kultúrnych podujatí, organizovanie prednášok, kurzov, cvičenie, turistika, prezentácia obce. Od januára sme stihli navštíviť Divadlo Komédie v Nitre, kde sme sa dobre pobavili na predstavení „Klimaktérium... a čo?“, naučili sme sa štrúdl'ovať a mali sme prvú zakladajúcu členskú schôdzu. Počet zakladajúcich členiek – vyše 30 – nás veľmi teší. V marci sme boli v Sládkovičove v Inovatechu na divadelnom predstavení „A čo ja, láska?“ a začali sme s cvičením jogy. V apríli sa tešíme na Galakonzert La Gioia, na výstavu Gardenia v Nitre a v máji sa posnažíme urobiť kváskové chleby. Dúfame, že budeme vo svojej činnosti pokračovať ďalšími úspešnými akciami.

Informácie na facebooku:

Klub žien Abrahám e-mail: klubziena-abraham@azet.sk

*Iveta Hrubčinová
Zdenka Sisková*

Štrúdl'ovanie

V sobotu 26. januára 2019 sa poobede v Kultúrnom dome v Abraháme stretla skupina žien, ktorej cieľom bolo naučiť sa a osvojiť si umenie skúsených gazdiniek vo výrobe ťahanej štrúdle. Materiál a potraviny boli zabezpečené, takže so „štrúdl'ovaním“ sa mohlo s chuťou začať.

Ako to už býva, každá gazdinka má svoje vyskúšané recepty a samozrejme pri každom zo štyroch stolov sa pripravovalo cesto iným spôsobom. Jedna zo žien spísala všetky recepty, aby sme mohli neskôr porovnávať a vybrať si ten, ktorého príprava i konečný efekt nám najviac vyhovoval. Opásali sme sa zásterkami, vyzbrojili miskami a valčekmi a nedočkavo čakali na pokyny od zručnejších gazdiniek. Bola super atmosféra, všetky sme sa snažili robiť cesto tak, aby sa to „naše“ najviac podobalo vedúcej stola. Smiech sa ozýval zo všetkých strán. My, „ženy modernej doby“, sme naučené uľahčiť si prácu domácim

robotom a tu sme museli cesto dobre „vybúchať“ vlastnými rukami, takže nám dochádzal dych a ruky riadne boleli. Naše úsilie však nevyšlo nazmar. Štrúdle krásne vyzerali a ich vôňa priťahla za nami prvých zvedavcov, čo nás i vzhľadom na nepriaznivé počasie potešilo.

K čerstvej domácej ťahanej štrúdle sme pre návštevníkov pripravili kávičku, čaj a upiekli sme aj slané tyčinky, ktoré dobre padli zasa k vínu. Atmosféru podčiarkla i príjemná hudba, pri ktorej sme všetky zabudli na strach z toho, ako popoludnie dopadne, pretože po príchode nefungovala ani jedna rúra. Veľká vďaka patrí pánovi Janíkovi, ktorý ich spolu s kamarátom spojzndil a my sme mohli celé popoludnie úspešne dotiahnuť do konca.

Do štrúdlí sme spracovali:

5 kg maku

5 kg tvarohu

1,5 kg masla

12 pohárov višni

Jablká, strúhanku a veľa iných dobrôt

Recept na štrúdl'u

250 g hladká múka špeciál

125 ml vlažná voda

4 polievkové lyžice oleja

Štipka soľ

Zo surovín vypracujeme vláčne cesto, ktoré necháme odpočívať v teple minimálne pol hodinu. Ťaháme na pomúčnom obruse, na začiatku si môžeme cesto trochu rozvalkať.

Recept je jednoduchý, chce to trochu praxe a, ako sa hovorí, lepšie raz vidieť ako 100-krát čítať. Štrúdl'ovanie je príležitosť získať potrebnú skúsenosť.

*Darina Bartošová
Jana Takáčová*

Kultúrne zariadenia obce, ktorých zriaďovateľom je obec Abrahám
Vás všetkých srdečne pozývajú na

NOC LITERATÚRY 2019

v stredu 15. 5. 2019, začíname na abrahámskej fare

čítať sa bude na fare, na cintoríne, v pivnici P-OD vo vinohrade a v kultúrnom dome

tešíme sa na Vás

Kúpim abrahámsky kroj – aj po častiach. Prosím, ponúknite na 0904 538 552.

POLOVNÍCI PZ DUDVÁH BILANCOVALI ROK 2018

Každoročne je Výročná členská schôdza míľnikom, kde sa hodnotí predchádzajúca poľovná sezóna a plánuje nová. Bolo to tak aj 23. februára 2019, kde sa v slávnostných uniformách zišli na VČS poľovníci.

Predseda PZ Milan Banáš stručne zhodnotil uplynulú sezónu ako priemernú, kedy sa potvrdili očakávané nízke stavy drobnej zveri, počet plánovaných poľovačiek sa znížil zo 4 na 3, plán odlovu bažanta poľného sa ani tento rok nenaplnil, nízke plánované počty odlovu zajaca sa síce naplnili, ale počet poľných zajacov sa nijako výrazne nezvyšuje. Splnil sa plán odlovu srnčej zveri, dokonca sa môžeme pochváliť, že na okresnej chovnej výstave máme 4 trofeje, ktoré pravdepodobne získajú medailové ocenenie (zlatá, strieborná a bronzová, štvrtá ostáva zatiaľ otvorená). Zisk medailí za trofeje je výsledkom výbornej starostlivosti o zver, je ocenením práce nielen výboru a poľovného hospodára, ale celého PZ. Na druhej strane je stále vysoký úhyn srnčej zveri po kolízii s dopravnými prostriedkami a s poľnohospodárskymi strojmi pri poľných prácach. Splnený plán odlovu srnčej zveri treba teda upresniť – sú v ňom aj uhynuté kusy bez výberu druhu či kvality a teda počet ulovených kusov sa výrazne znižuje. Na druhej strane poľovníkov konfrontujú poľnohospodári, ktorí majú nafotené veľké stáda srnčej zveri. Neuvedomujú si, že čriedy vznikajú v zimnom období, aby zvieratá dokázali prezimovať a spoločne sa ubrániť neprijemnému počasiu a zrejme aj predátorom. Na jar sa čriedy rozídu do viacerých revírov a ich počet na revír sa upraví do reálnych čísiel. V revíri sme ulovili aj vyše 40 divých kačíc, ktorých počet závisí od stavu vody v kanáloch, potokoch a najmä v Tonách. Ak sa hladina spodnej vody neudrží celé obdobie na primeranej výške, kačice odlietajú na Váh a veľké hladiny, kde ostávajú. Ani tzv. severné kačice sa minulý rok neobjavili v očakávanom počte a preto výsledok je taký, aký je. Poľovný hospodár poďakoval poľovníkom za ulovenie 55 líšok, na druhej strane poľovníci prestali tľmiť túlavé mačky a psy (za rok 2018 nebol ulovený ani jeden kus). Napriek tomu tento problém pretrváva, je potrebné mu venovať pozornosť. Veríme, že povinným očipovaním každého psa (a v budúcnosti snád' aj mačky) sa bude dať vždy určiť majiteľ túlavého zvieratá, ktorý poniesie zodpovednosť (odchyt, prechodný pobyt v útulku, ošetrovanie

a pod.). Rovnakým problémom sa stáva aj ochrana straky. Prakticky sa straka prestala tľmiť, prudko sa rozmnožuje, čo vidno na poľných cestách a pri porastoch. Straka je krásny vták, ale mimoriadny škodca – jedna stračia rodinka dokáže vyzbierať vajíčka spevavcov z obrovskej plochy (odhaduje sa až 1 ha). Ochrana by sa nemala týkať len dravcov, ale aj spevavcov a ďalších ohrozených druhov.

Poľovníci sa aktívne zapájajú do občasných akcií. Poľovnícky deň 2018 s výstavou trofejí v chate PZ bol mimoriadne úspešný. Chatu navštívilo množstvo občanov s deťmi, posedenie pri gulášoch v prírode bolo príjemné. Aj podujatia na strelnici sú už tradíciou. Iste viacerí viete, že na našu strelnicu chodia aj majstri sveta (Varga, Kovacsóci a iní), nehovoriac o tom, že aj my máme majstra Európy medzi seniormi... Spoločenskú úspešnosť podobných akcií však je pre poľovníkov len slabou útechou. Na činnosť PZ je treba ročne niekoľko tisíc eur, ktoré sa dajú „zarobiť“ stále ťažšie. Poľovníci sa aj v roku 2018 skladali na činnosť zo svojich peňazí. Voľakedy sa zabezpečovala činnosť združenia z prostriedkov za odchyt jarabíc, bažantov a hlavne zajacov. Dnes už toto samozrejme neplatí a zrejme ešte dlho nebude platiť. Objavujú sa však nové možnosti – napr. poskytnúť časť revíru sokoliarom na tréning tradičného lovu dravecami. Čo prinesie budúcnosť, uvidíme. V diskusii sa hovorilo o mnohých aktuálnych problémoch chovu a ochrany zvierat, ďalšom smerovaní poľovníctva. Výročná schôdza podľa plánu rokovania skončila a plynule prešla do neformálnej časti. Poľovníci prijali nového člena, súhlasili s kandidátskou praxou nového kandidáta.

Hovorilo sa aj o tom, že po mnohých rokoch nastupujú nové trendy, napr. v zime neprikrmovať zver... Môže byť cieľom to, aby slabá a chorá zver neprežila? Nie je správnejšie robiť cieleňvý výber a odstrel takýchto zvierat? Nie je náplňou poľovníctva regulácia populácie poľovnej zveri? Prináša to aj nové súvislosti. Nachádzame viac úhynov. Ich odstraňovanie je stále ťažšie a technicky nedostupnejšie (kafiléria je jedna na Slovensku, cenovo ide o nákladnú záležitosť). Na druhej strane vynakladáme viac prostriedkov na lieky pre zver. **Z poľovníkov pomaly ale isto stávajú ochranári.** Vysádzame stromy, riešime porasty pri cestách, budujeme krmelce,

napájadlá, liečime zver, rokujeme o lepších podmienkach v prírode. A kde je poľovníctvo? Najlepšie to môžem dokumentovať porovnaním: Keď som ako chlapec chodil s otcom na poľovky, na každú poľovku sme nosili okolo 200 nábojov, ktoré sa často aj minuli. Teraz mi stačí na celú sezónu 20 (slovom dvadsať) nábojov... keď to prepočítam na počet poľovačiek (4–5), sú štyri náboje na jednu poľovku... Kto chce strieľať a rozvíjať svoje strelecké schopnosti, ten nechodí na poľovky ale na strelnicu, ale to už nie je o poľovníctve, to je o športovej strelbe...

Komentovali sa aj **správy o znížení množstva hmyzu** v Európe až o 25 %! Niektí si povie, že chvála bohu, bude menej múch a komárov! Ale nie je to také jednoduché. Je to alarmujúci údaj, najmä keď si uvedomíme, že sa takto narúša potravinový reťazec množstva vyšších živočíchov. Poľovníci to už konkrétne vidia na vyhnutí jarabíc u nás. Jarabica sa živí hmyzom. Keď ho niet - jarabice vyhynú... Ale hmyz neslúži len ako potrava pre vtáctvo a zver, vospolok sú to opelovače rastlín a bez hmyzu nebude úroda! Spoliehať sa na to, že všetko dovezieme z Poľska sa určite nedá. Aké sú východiská? Obmedziť herbicidy a pesticidy, nespáť do prírody jedy, nepoprašovať obrovské plochy bez varovania (napr. aby si včelári zatvorili včely). Dôležité je tiež rozčleniť obrovské lány na menšie plochy osiate rôznymi plodinami, aby sa zver mohla presúvať tam, kde môže prežiť... Každý si položíme otázku, či dokážeme byť v tomto užitočný, či chceme alebo nechceme.

V súčasnosti sa vedie doslova **mediálna vojna proti poľovníkom**, ako strieľajú „bezbrannú“ zver. Drobná zver je naozaj v kríze, ale túto krízu nevyvolali poľovníci, ale intenzívne poľnohospodárstvo, chemizácia, veľkoplošné obhospodarovanie krajiny, industrializácia bez rozmyslu s cieľom „zisk za každú cenu“. Zver, ktorá sa dokázala prispôsobiť novej situácii, sa premnožuje. **Premnožený diviak** sa sťahuje sa do miest. Pri polícii riadenom odlove v mestách ochrancovia často robia „živé štýty“, aby chránili diviakov. To, že premnožené diviaky zákonite ochorejú na prasačí mor a bude ich treba vystrieľať (ako sa to robilo na Morave v Čechách), že bude treba utrátiť stovky prasiat z chovov domácich či hospodárskych zvierat, to už im nevaďí... Z medveďa sa tiež vďaka médiám stalo milé zvieratko, ktoré

vlastne len spí a žerie čučoriedky a lesné maliny, nikdy sa nemôže premnožiť a je vcelku priateľské. Ale aj medveď využíva udelené privilégia, obsadzuje nielen smetiaky s vyhodenuou potravou, ale aj nové teritória - objavil sa aj pri Bratislave, prešiel do Čiech aj Rakúska (nadsenci ho pomenovali Bruno, bol hitom v každodenných televíznych novinách, ale keď napadol ovce, hneď ho odstrelili). **Premnožené medvede** si hľadajú nové teritória. Ozaj, kto my vysvetlí, prečo nechcú českí alebo anglickí ochránari našich medveďov vypustiť naše medvede v Čechách a Anglicku? Tam medvede vyhynuli už v minulom storočí, ale práve odtiaľ prišli ku nám poradcovia a radia nám (kde medvede nevyhynuli), ako sa o ne máme starať? Aj vlky majú mocných ochrancov. Vraj chránia prírodu a sú to „lekári“ chorej zveri. Aj vlky sa sťahujú z Ukrajiny a Poľska stále hlbšie na Slovensko. Vyhlávajú miesta, kde je dostatok zveri. Tak prišli až na Poľanu, kde je genofond našich najkrajších a typických jeleňov, ktoré nám doslova „závidí“ celá Európa. Vlky tam strhli desiatky jeleňov bez výberu – rozhodne nie len staré, choré a výradové... Poľovníci však zakročiť nemôžu, povolenku na lov vlka vydáva len ministerstvo, jej vybavenie trvá mesiace a má platnosť týždeň – dva... Odlovit' vlka za takýto krátky čas je prakticky nemožné (preto tá výčitka – dostali ste povolenky na 55 vlkov a odlovili ste len 30). V Čechách vzniklo vážne podozrenie, že „niekto“ do prírody vlky vypúšťa z domáceho chovu. Potvrdili to protilátky proti besnote u vlčice, ktorú

odborníci odchytili v Krkonošiach a ktorá protilátky proti besnote získala zrejme vakcináciou.

Ale nejde len o zvieratá, ktoré všetci sledujeme. **Premnožený je napr. aj bobor a vydra riečna.** Poľovníci a rybári požadujú, aby bol definovaný únosný počet týchto zvierat v prírode, pretože v prírode hrozí až zánik pôvodných druhov napríklad niektorých rýb! Finančné kompenzácie tu nepomôžu. A hoci štát od začiatku tisícročia vyplatil desiatky miliónov eur, situácia sa stále zhoršuje (v skutočnosti je to však len 20–30 % skutočných škôd).

Na druhej strane poľnohospodári až z východu nesú pred úrad vlády na traktoroch transparenty „Štátna zver nám ničí úrodu!“ Zdá sa, že máme horší poriadok v krajine, ako bol za vlády Márie Terézie. Vtedy boli vybudované obory, diviak bol len v oborách, v oborách sa choval aj muflón, často aj jelene. Lenže obory sa časom poškodili, zver sa dostala do voľnej prírody a teraz niet cesty nazad. Muflón do našej prírody prakticky nepatrí (podobne napríklad ani bažant!). Ale je mimoriadne prispôsobivý a veľmi agresívny. Vytláča jeleniu zver na juh, rýchlo sa rozmnožuje a naozaj mu jelen ustupuje. V spoločnosti sa zneužíva všetko proti všetkému a začína chýbať zdravý rozum. Konečne by sa mal každý vrátiť k svojej práci, prestať hovoriť do všetkého.

Ale povedzte, dá sa to (po vzore našich politikov) dosiahnuť?

No a ešte jedna zaujímavá informácia. Viete koľko rôznych druhov zveri minulý rok zahynulo po kolízii s vlakmi na Slovensku? No, je to 511 kusov srnčej zveri, 390 jeleňov, 107 diviakov, 39 oviec, 25 túlavých psov, 11 kôz, uvádzajú sa 3 líšky, 2 kone, 2 kravy a aj jeden medveď (zdokumentované prípady). Zaujímalo by ma, aký počet zvierat uhynul minulý rok na cestách... Určite by bolo mimoriadne užitočné venovať sa prevencii a ochrane zvierat nielen v poľnohospodárstve, ale aj v doprave. Každý, kto už prežil dopravnú kolíziu s lesnou zverou, vie, že značka „Pozor lesná zver“ neochráni nikoho – ani vodiča ani srnu či jeleňa, je to len zákonný spôsob, ako v každom prípade zvaliť zodpovednosť na vodiča (nepriateľsky spôsobil jazdu). Vieme vymyslieť aj niečo iné, čo by vodičov a zver naozaj ochránilo?

Marián Bernadič

STROMOVÉ ŠKÔLKY – PROJEKT OZ OBEC BEZ HRANÍC

Vyrúbané vetrolamy, zavádzajúce dreveniny, ohrozujúce dreveniny, napadnuté dreveniny...

Tohto všetkého sa mnohé obce už dávno zbavili, ale nové stromy nezasadili. Dôvodom sú peniaze. Nemôžeme sa čudovať, každý väčší strom stojí nemalé peniaze. Ak by ste ich chceli zasadiť viac, naruší to rozpočet každej obce či mesta.

Medzi tým sa všade zvýšila prašnosť, vietor sa rozfúkal silnejšie, pôda vyschla rýchlejšie, nezostal úkryt pred slnkom a nezostal domov pre zver...

Existuje ale lacnejšie riešenie – **Stromové škôlky.**

Podľa ekológa Thomasa Crowthera je jedinou a najúčinnnejšou zbraňou proti klimatickým zmenám výsadba stromov. Preto sme sa, ako občianske združenie, rozhodli šíriť myšlienku stromových škôlok v rámci celého Slovenska a dúfame, že sa mnohé samosprávy, do tohto projektu čoskoro zapoja.

Každá obec či mesto má voľnú plochu, z ktorej môže vytvoriť vlastnú stromovú škôlku.

Každá obec či mesto má svojich nezaštatných, dobrovoľníkov alebo odborníkov na pestovanie drevín. Ak

každý rok zasadia pár nových semien, pár nových zakorenených odrezkov, pár koreňov, výsledok sa dostaví už za 2–3 roky a potom každý rok budú mať dostatok stromov na presádzanie za minimálne náklady.

Aby sa stromom čo najlepšie darilo, je potrebné ich sadiť podľa oblasti, pre ktorú sú určené a zásadne v takom množstve, aby neboli príťažou. Je potrebné pripravovať dlhodobšie plány a sadiť také množstvo stromov, aké sa vo pred naplánuje. Netreba čakať na rozpočet, dotácie, nariadenia, zákony či katastrofické scenáre. Stačí si vyhradiť kúsok pôdy na vlastnú stromovú škôlku a vysadiť si vlastné stromy.

Podme do toho!

Andrea Hatiarová
OZ Obec bez hraníc

VÝROČIE ABRAHÁMSKÝCH NOVÍN

Je tomu pätnásť rokov, čo v marci v roku 2004 vyšlo prvé číslo Abrahámskych novín. Za toto dlhé obdobie bolo vydaných takmer 60 novín. Ako vznikli Abrahámske noviny. V predvolebnom čase v roku 2002 sme spoločne s kandidátmi na poslancov pripravovali predvolebný program a jedným z týchto bodov bol aj prísľub začať vydávať, vtedy sme to nazvali, informačné listy. Hlavným dôvodom bolo zvýšiť informovanosť našich obyvateľov o dianí v obci, pretože dovtedy sa informácie v obci širili miestnym rozhlasom alebo ústnym podaním, často sa tieto informácie dostali do verejnosti mierne povedané skreslené. Po voľbách nastal čas tento prísľub zrealizovať. Zostaviť bolo potrebné redakčnú radu, ktorá bude noviny pripravovať. Zodpovednou redaktorkou sa stala Ľudmila Horváthová, v redakčnej rade pracovali Zuzana Benková, Bohumil Čambál a Marian Vrbovský. A ako vznikol názov pre noviny. Bolo viacero názorov a nápadov, ako nazvať noviny. Vtedajší poslanci vyberali z viacerých názvov, a to abrahámske listy, informačné noviny, informačné listy a z ďalších. Po zvážení, ktorý z týchto návrhov zvoliť, sme sa nakoniec dohodli na jednoduchom, ale výstižnom názve „Abrahámske noviny“. Viackrát sa zišla redakčná rada k príprave prvého výťažku novín, kde sme rozhodovali o tom, čo bude v novinách, aké námety, koho osloviť k napísaniu článkov. Oslovili sme základnú školu, škôlku, športovcov, futbalistov, organizácie v obci, ale aj verejnosť, obyvateľov, aby napísali články. Bolo to prvé vydanie, skúsenosti s novinami sme dovtedy nemali,

preto sa všetko pripravovalo veľmi dôkladne. Problém, ktorý sa objavil už pri prvom vydaní novín a pretrváva až doteraz, a to s písaním článkov od obyvateľov a čiastočne aj od organizácií v obci. Ale nakoniec sme prvotné drobné či väčšie problémy prekonali a prvý výťažok Abrahámskych novín bol na svete. Tlačili sa na obecnej kopírke čiernobiely v počte 250 kusov. Prvé číslo bolo zdarma a toto prvé číslo novín sa aj zachovalo. Prvé číslo AN vyšlo na dvanástich stranách, v kvalite, aká bola vtedy dostupná. Chcem poukázať na významné miesto Abrahámskych novín v živote obce a na ich veľký prínos k šíreniu informovanosti obyvateľov obce. Internet bol v plienkach a v obci nedostupný. Noviny boli jediným zdrojom, v ktorom sa informácie z činnosti obecného úradu, športových udalostí či kultúry dostávali do verejnosti. Množstvo informácií o udalostiach v celom spektre činnosti v obci Abrahám noviny zachytili a čitateľom verne podali. AN sa stali aj akýmsi zdrojom informácií pre budúcnosť, možno do nich nazrieť a čerpať informácie o dobe minulej, stali sa kronikou obce. Vysoko oceňujem činnosť redakčnej rady AN, činnosť spolupracovníkov, ale aj pisateľov článkov, ktorí nabrali určitú odvahu a napísali do novín článok, a tak sa zaslúžili o pokračovanie novín, kvalitu a profiláciu. Písaním článkov, svojimi podnetmi a myšlienkami podporili živosť AN. Každý občan v obci si zaslúži, aby bol informovaný o tom, čo sa v obci deje. V novinách sme nezabúdali ani na históriu, na významných našich rodákov, písalo sa o osobnostiach blízkych obci. Všetkým

členom redakčných rád, pisateľom článkov vyslovujem poďakovanie a vyjadrujem presvedčenie, že AN budú mať svoje pevné miesto v obci i v nasledujúcich rokoch. Abrahámske noviny sú zdrojom informácií, ktoré pretrvávajú mnoho rokov, nezaniknú kliknutím klávesnice na počítači, či dozením hlasu z obecného rozhlasu, sú stále a nenahraditeľné. Noviny by sa však nemali stať bojiskom, v ktorom sa budú vybavovať osobné spory, nemali by sa tam objavovať skreslené či nepravdivé informácie, či články podnecujúce nevraživosť v obci tak, ako sa to stalo v ostatnom vydaní novín v článku pod názvom očami poslanca a občana obce. AN by sa mali vyjadrovať k veciam, udalostiam v obci, a tak vytvárať optimistickú, tvorivú atmosféru pre rozvoj obce.

Každá doba prináša svoje problémy, ktoré sa po rokoch zdajú súčasníkom zanedbateľné, ale vo svojej dobe to tak nebolo. Hodnotiť minulosť očami súčasníkov nie je správne. Noviny by mali ostať výhradne zdrojom neskreslených informácií, teda informačné, aby nerozdeľovali obyvateľov obce, ale práve opačne. To by mala ustrážiť redakčná rada, ktorá by mala zasadať pravidelne pred vydaním každého jedného čísla AN. Viacerí čitatelia si noviny iste odkladajú, a tak i v budúcnosti nachádzajú množstvo informácií o obci, z obecného úradu, činnosti poslancov obecného zastupiteľstva, spoločenských obecných organizácií, športu, detí a mládeže, histórie a iných oblastí života v obci. Je prirodzené, že za tých 15 rokov sa obsah, kvalita a skladba našich novín menili a to isté ich čaká aj v budúcnosti, pretože noviny žijú s obcou, menia sa ľudia, obec aj noviny. Je ale škoda, že viac ďalších občanov sa aktívnejšie nezapája svojimi článkami do tvorby novín. Dúfam, že v budúcnosti sa to zmení a všetci tí, čo majú čo povedať, čiže napísať, širokej obecnej verejnosti, sa s tým podelia so všetkými spoluobčanmi. Želám Abrahámskym novinám ešte dlhý život, všetkým patrí srdečné poďakovanie za doterajšie úsilie o dobrú novinársku prácu a šírenie dobrého mena obce Abrahám. Na záver mená poslancov, ktorí rozhodli o vzniku Abrahámskych novín. Boli to B. Čambál, E. Haršányi, J. Takáčová, A. Čambál, P. Čambál, P. Debrecký a M. Janík

Pre AN napísal M. Vrbovský

Májová pozvánka

30. apríl o 17⁰⁰ h stávanie mája pri kultúrnom dome

4. máj o 7⁰⁰ h rybárske preteky na Hliníku

5. máj o 11³⁰ h kladenie venčov pri pomníku padlých

15. máj o 18⁰⁰ h Noc literatúry 2019

Bližšie info www.abraham.sk

O ČOM PÍSALI NOVINY V MARCI ROKU 2014

ABRAHÁMSKE MÚZEUM

Myšlienka zriadenia múzea vznikla už niekedy v roku 1998. Vtedy bol podaný návrh na zriadenie stálej výstavy poľnohospodárskeho náradia, strojov a nástrojov, pochádzajúcich z poľnohospodárskej činnosti v našej obci. Poľnohospodárska práca bola hlavnou výrobnou činnosťou, ktorou sa živilo obyvateľstvo obce v minulých storočiach.

Dôvodom, prečo sa myšlienka nezrealizovala bolo to, že obec nevlastnila primeranú miestnosť, v ktorej by sa takáto výstava dala inštalovať.

V minulom roku bola školská družina z dôvodov šetrenia finančnými prostriedkami na vykurovanie a elektrinu premiestnená do budovy základnej školy. Uvoľnené priestory sa javili ako veľmi vhodné pre zriadenie obecného múzea. Jedná sa o dve veľké miestnosti prístupné zo vstupnej chodby so samostatným vchodom. Obecné zastupiteľstvo v týchto priestoroch schválilo zriadenie múzea. Najskôr bolo potrebné uvoľnené miestnosti dať do takého stavu, aby dôstojne reprezentovali našu obec a boli vhodné na umiestnenie zbierok. Bolo to najmä osekávanie zvlhnutého muriva, znovuomietnutie, oprava a rekonštrukcia elektrickej inštalácie a osvetlenia, výmalba, rekonštrukcia prístrešku a plávajúca podlaha. Oplotenie bolo opravené a natreté už v jesenných mesiacoch brigádnikmi z miestneho odboru Matice Slovenskej. Ďalej sa bude opravovať ľavá miestnosť: pokládka dlažby do chodby a pred vstup. Práce budú pokračovať v jarných mesiacoch opravou fasády a úpravou priestorov pred budovou. V miestnosti vedľa knižnice, ktorá už je pripravená na inštaláciu vitrín pre exponáty, bude stáť výstava od najstaršieho osídlenia až po súčasnosť. Budú tam vystavené predmety pochádzajúce z vykopávok, uchované písomnosti, dokumenty, fotografie a ostatné predmety. V miestnosti vľavo, budú vystavené hlavne exponáty a predmety, z hospodárstiev a domácností minulých storočí.

Otvorenie múzea sa predpokladá už koncom tohto roka pravdepodobne už v mesiaci september. Zbierka predmetov do múzea pokračuje a tí spoluobčania, ktorí chcú do Abrahámskeho múzea venovať vhodné fotografie, dokumenty a predmety o histórii Abrahámu, môžu tak urobiť už v súčasnosti na obecnom úrade. So súhlasom darcu budú darované predmety označené menom darcu.

Prispajte i Vy, Vážení spoluobčania k tomu, aby sa zachovali historické predmety aj pre ďalšie generácie, ktoré prídu po nás.

Marián Vrbovský
starosta obce Abrahám

BUDEME MAŤ MONOGRAFIU OBCE!

Po viacročnom zbieraní a sústreďovaní písomných a obrázkových podkladov, vypočutí pamätníkov, preštudovaní literatúry, konzultáciách s odborníkmi máme pred záverom, dokončenie historickej monografie obce Abrahám.

Vieme o tom, že nebude úplná a dokonalá, pretože mnohé články a pasáže sme museli viackrát prepracovávať a dopĺňať po získaní ďalších materiálov a údajov. Viackrát sme museli korigovať údaje získané ústnym podaním o údaje, ktoré sa nám dostali do ruky z písomných dokumentov. Sú to napríklad preložené zápisy z kanonických vizitácií, ktoré dávajú garantovaný prehľad o živote obyvateľov z rokov, v ktorých ich arcibiskupskí vizitátori vykonávali.

Autentické údaje, ktoré dostatočne osvetľujú život v obci najmä v rokoch 1920-53, sa zachovali aj vďaka našim občanom, ako boli Michal Dudáš, Leopold Belko, Emília Riegelová a správca školy Alojz Poppy. Alojz Poppy, ako zapisovateľ v školskej stolici zachytil najmä obdobie rokov 1930-40, v ktorých sa vykonávala najväčšia stavebná činnosť školských, kultúrnych a cirkevných objektov.

Stále sa vynárajú aj vďaka niektorým našim občanom nové písomnosti a fotografie, ktoré viac a viac osvetľujú a sprehľadňujú históriu našej obce a našich predkov.

V niektorých oblastiach máme k dispozícii toľko materiálov, že nie je možné ich všetky v knihe zverejniť a preto zatiaľ zostanú v archíve obce.

Do roku 1997 nemáme žiadne písomné materiály o hasičoch, o dychovej hudbe a kapelníkoch, ktorí v nej účinkovali. Chýbajú nám dokumenty o kine, jeho začiatku, prevádzke a ukončení. Monografiu chceme dokončiť tak, aby ste ju mohli dostať pod vianočný stromček. Uzavierka podkladov bude koncom mája. Využívame túto možnosť a obraciame sa na obyvateľov, ktorí vlastnia historické písomnosti, fotografie, ktoré považujú za vhodné, aby boli v monografii zverejnené, aby ich do doby vydania knihy zapožičali obecnému úradu, prípadne spracovateľom. Po ich použití budú vlastníkom vrátené. Spracovatelia monografie:

Mgr. Jozef Pocisk
Bohumil Čambál
Oľga Sisková
Mgr. Radovan Fodor

Ďakujeme za spoluprácu a porozumenie.

Bohumil Čambál

Šport a hry

CVIČENÍM KU ZDRAVIU- ŽENY CVIČIA...

čo cvičí niekoľko žien v Abraháme dvakrát v týždni po hodine? No predsa kalanetiku.

Je kalanetika nebezpečná?

Kalanetika je taká bezpečná, že ju môžu cvičiť aj osemdesiatroční. Pôvodne vznikla na ochranu proti bolestiam chrbta. Zahŕňa mierne, ale presné, dôsledné opakované pohyby. Program neobsahuje ani trhavé pohyby, ani záťaž, ktoré by vám mohli uškodiť.

Je súčasťou programu diéta?

Diéta nie je potrebná. Bez toho aby ste schudli, môžete si kupovať oblečenie o dve čísla menšie. Keď zhodíte päť kilogramov, budete vyzeráť akoby ste schudli o desať!

Je kalanetika jednoduchá?

Cvičenia sú tvrdé, no len spočiatku. Potom sa cítite vynikajúco. Hodina kalanetiky je výdatná ako dvadsať hodín aerobiku. Svaly spevnejú, postava sa stáva pružnou.

Je nevyhnutné od začiatku cvičiť celú hodinu?

Nie. Cvičebné hodiny môžete rozdeliť na štvrthodinky- výsledky budú rovnako dobré.

Je kalanetika skutočne účinná?

Odpoveď vám dajú ženy, ktoré kalanetiku cvičia už niekoľko rokov.

L.H.

FUTBAL

Pod hlavičkou Telovýchovnej jednoty Družstevník Abrahám pôsobia dva futbalové oddiely. Sú to „dospelí“, tzv. Á-čko a dorastenci. Obe mužstvá sú zapojené do súťaží. Dospelí v II. triede Majstrovstiev okresu a v jesennej časti súťaže so 14 mužstiev skončili na 5. mieste. Dorastenci v okresnej súťaži z 18 družstiev v jesennej časti obsadili 9. miesto.

Okrem futbalistov z Abrahámu hrajú za našu obec aj futbalisti z okolia: Veľkého Grobu, Pustých Úľan a Hoste. Trénujú dvakrát týždenne pod vedením trénera Jozefa Kubika z Veľkého Grobu.

Činnosť futbalových oddielov finančne zabezpečuje obecný úrad v Abraháme a sponzorskými darmi pomáha aj poľnohospodársko-obchodné družstvo Abrahám a firma Renstav, za čo im patrí vďaka. Nie je zanedbateľná ani finančná čiastka získaná svojpomocou.

Pre zvýšenie fyzickej kondície a v záujme utuženia kolektívu absolvovali hráči spolu s vedením krátke zimné sústredenie v lokalite Kubiková vo Vratnej doline. Sústredenie si hráči zabezpečili z vlastných zdrojov.

Jarná sezóna súťaží začína 13. marca 2004. Privítali by sme väčší záujem o futbalové dianie zo strany abrahámskej verejnosti ako aj rozšírenie počtu sponzorov a v neposlednom rade rekonštrukciu šatní a sociálneho zariadenia.

M.K.

Kam vyraziť a zabaviť sa?

...otázka, ktorú si kladieme väčšinou pred začínajúcim víkendom. Ak nie každý víkend, občas si radi zjardeme do nejakého „coolclubu“ a naplno vychutnáme naskytnuté možnosti... Mala som pocit, že by bolo fajn, vytipovať pár miest v okolí, kam možno cez víkend vyraziť a „vyhodiť si z kopytka.“ Dnes sa budem zaoberať susednými *Pustými Úľanmi* a tamojším *Pegasom* a v *Sládkovičove* znovuzrodeným *Royalom*.

V okolí, aj kvôli vzdialenosti asi najčastejšie navštevovaný - **Pegas** - nachádzajúci sa v areáli futbalového štadióna v Pustých Úľanoch, je obľúbeným podnikom najmä mladšej generácie. Samozrejme, ak už nie ste -násťročný, budete sa cítiť starším na každej discotéke. Na tento pocit upozorňujem už vopred, treba si naň zvyknúť. V Pegase si zatancujete len v sobotu (ak uprednostňujete tú prirodzenú cestu- medzi ľuďmi), pri vstupe zaplatíte 40 korún a väčšinou sa neprebíjate davom. Nie sme na horúcej party v New Yorku. (...ale ak by ste predsa mali chuť, okúsiť kúsok z New Yorku, akýsi variant máme v neďalekej Sereďi. Či už je podobný len menom, alebo sa budete cítiť ako Američan, posúďte sami... kaviareň a bar „New York“, Sereď, vedľa mestskej knižnice). Priestor Pegasu svojou veľkosťou poskytuje skôr komornejší charakter zábavy, čo je na jednej strane neokázalé a pohodlné, na druhej strane sa neodporúča preháňať to s mierou alkoholu, vzhľadom na neanonymitu zúčastnených. Ceny nápojov sa pohybujú skôr v tých nižších úrovniach. Počet miest na sedenie je skromný, ale vzhľadom na veľkosť celého podniku primeraný. Nevýhodou býva práve tá veľkosť, pretože sú víkendy, kedy je skutočne „narvané“. Jedno veľké mínus ani nie tak pre podnik ako pre miesto: veľmi provinčné, hrozí, že po troch týždňoch pravidelného navštevovania, nenachádzate novú tvár...

Royal - nájdete na Cukrovarskej ulici, za kostolom v Sládkovičove. Ak Vás prejde chuť pozeráť sa stále rovnaké tváre vo vami najčastejšie obliehanom podniku, obráťte karty (po prípade aj smer jazdy) a vyrazte napr. do Royalu. Pri vstupe nebudete vyzvaní, aby ste prispeli do fondu mužov - vyhadzovačov. Budete však aj ukrátení, v prípade nejakého osobného súboju, že Vás nebude nik chrániť (aspoň nie ten, ktorý by to mal platené). Priestor na zábavu je v tomto prípade tiež menší. Nachádza sa tam pár boxov, bar, pri ktorom sa neseďí, možno však postávať. Ceny drinkov sú v porovnaní s Pustými Úľanmi vyššie, ale nachádzajú sa ešte v strednej kategórii. Tanečná plocha je dostačujúca. Vzhľadom na kapacitu podniku, očakávať však možno, že do tanca budú hrať aj maďarské skladby. Ak ste teda nacionalisticky orientovaní, neodporúča sa práve tento výber. Nevýhodou práve tohoto zariadenia nie sú ani tak jeho rozmery, ako vec, že tam musíte fungovať v partii, alebo aspoň prísť v partii. V našom okolí sa nachádza relatívne dosť discoklubov, ak berieme do úvahy aj širšie okolie. Nabudúce zavítame do neďalekej Galanty a potom obrátime smer jazdy do malej dedinky za Sencom, Veľkého Bielu. — zana ———

Cena vody

Medzi občanmi je často diskutovaná otázka ceny vody. Všetci iste máme v pamäti situáciu, keď pred niekoľkými rokmi neboli v každej domácnosti vodomery. V letných mesiacoch, keď po večeroch nebol dostatok vody, obyvatelia sa sťažovali. Nepomáhali ani časté a niekoľkokrát vyhlasované relácie, aby občania obmedzili polievanie záhrad. Po namontovaní vodomeroch bolo okamžite vody dostatok pre každého. To je jeden z príkladov, že cena vody musí zodpovedať vynaloženým nákladom s primeranou rezervou pre prípadné poruchy, opravy a tvorbu rezervy do budúcnosti. Cena vody musí byť pre každého motivujúca preto, aby s ňou zaobchádzal hospodárne, ako s tekutinou, ktorá je pre náš život a naše potreby skutočne nenahraditeľná a bez nej je a bude život i v dnešnej pretechnizovanej dobe nemysliteľný.

S pitnou vodou sa bude musieť zaobchádzať šetrne a maximálne ju ochraňovať. Preto aj do budúcnosti bude cena vody stúpať. Ak si porovnáme ceny vody v okolitých obciach a mestách, cena abrahámskej vody je v spodnej cenovej úrovni. Nie je žiadnou výnimkou, že cena vody v okolitých obciach je 26 Sk za 1 m³ a pre porovnanie- voda v Abraháme je za 1m³ 10 Sk pre rok 2004. A v tejto cenovej úrovni sa chceme aj naďalej pohybovať, i keď so stúpajúcou tendenciou, pretože stúpa cena elektriny, plynu, práce a opráv.

Aké opatrenia sa vykonali a vykonajú na ochranu nášho takmer jediného prírodného bohatstva- vody.

Pravidelne sa vykonávajú už spomenuté laboratórne rozbery vody. Vykoná sa oprava oplotenia čerpacej stanice, oprava strechy čerpacej stanice, zabezpečila sa pasívna a aktívna ochrana čerpacej stanice, namontoval sa nový, presný, bezpečný a spoľahlivý dávkovač chemikálie- chlórňanu do vody, je zabezpečená 24-hodinová rýchla a odborne vyškolená obsluha čerpacej stanice. Veľký vplyv na čistotu spodnej vody bude mať aj pripravovaná splašková kanalizácia pre našu obec, ktorá by sa mala prakticky začať realizovať, čo závisí aj od financií, ktoré majú prísť z EÚ, z fondu ISPA.

Na záver mi dovoľte pripíť si pohárom čistej, zdravej a osviežujúcej pitnej vody z nášho abrahámskeho vodovodu. „Na zdravie.“

Marián Vrbovský, starosta obce Abrahám

30. výročie vzniku poľovníckeho združenia Dudváh so sídlom v Abraháme

Uplynulá sezóna sa v Poľovníckom združení Dudváh (PZD) v Abraháme niesla v slávnostnom duchu - bola to 30. spoločná sezóna zlúčených združení v Abraháme, Hoste a Malej Mači. Toto výročie pripomenul aj poľovný hospodár M. Kráľovič na prvej poľovačke na bažanty.

Názov PZD vznikol podľa rieky Dudváh, ktorá spája všetky tri poľovné revíry. Hospodár poďakoval zakladajúcim členom PZD a doteraz aktívnym poľovníkom: J. Grossmanovi, M. Kopáčikovi, E. Tomanovi, M. Manekovi st., K. Grosmanovi, S. Kráľovičovi, J. Novanskému, M. Križanovi a Š. Takáčovi. Predseda združenia M. Banáš im odovzdal Pamätný list a symbolickú cenu. Poľovníci si pripomenuli aj ďalšie osobnosti PZD, ako boli napr. Bernadič, Dunda, Kopáčik, Kráľovič, Lovecký, Novanský, Šípka či Toman. Poľovníctvo má v našej obci

dlhoročné tradície. Spred dvoch storočí sú doložené cisárske poľovačky práve v Abraháme. Drobnú poľovnú zver vtedy dopĺňali krdle jarabíc, prepelíc, ale aj početné rodiny dropa veľkého. Je veľká škoda, že sa nezachoval poľovnícky zámok Esterházyovcov v Abrahámskom háji. Krásny zámok a bohaté zbierky poľovníckych trofejí by určite patrili k významným turistickým atrakciám pre domácich i zahraničných turistov. Napriek tomu PZD významnou mierou prispieva k zviditeľňovaniu obce.

Poľovnícke podujatia, výstavy trofejí, strelecké súťaže, ale aj vzorná starostlivosť o poľovnú zver sú dostatočným námetom pre početné publikácie v odbornej poľovníckej časopiseckej literatúre. Prácu PZD, ale aj všeobecne krásu prírody a potrebu jej stálej ochrany približujeme na nástenke. Pre najmenších sú to krásne obrázky z prírody, pre školákov zaujímavé informácie o živote zvierat. Zaujímavosti z celého sveta dopĺňajú aktuálne fotografie a články o našej práci.

PZD je integrálnym článkom spoločenského života v obci. Prezентuje sa nielen pri významných akciách (napr. pri slávnostnom vysvätení erbu obce), ale aj usporadúvaním spoločenských podujatí (napr. poľovnícky ples, strelecké preteky, prehliadky poľovníckych psov a pod). Len málokto vie, že poľovníctvo nie sú len poľovačky, ale je to sústavná celoročná ochrana poľovnej zveri, budovanie násypcov, soľníkov a krmiev, ich pravidelné dopĺňanie, ale aj nočné stráženie revíru. Každý člen PZD bezplatne odpracuje ročne viac ako sto brigádnických hodín. Pre nás všetkých je však stále veľmi zarmucujúce, že v revíri stále nachádzame roztrhané srny, v nastražených okách uhynuté zajace, či bažanty. Veríme, že pomocou všetkých, ktorým záleží na ochrane prírody, sa zjavíme aj týchto nežiaducich javov v našom revíri.

Poľovníkov charakterizuje priateľstvo a spolupráca. Je zážitkom vypočuť si spomienky na nedávne i dávne veselé i neradostné poľovnícke zážitky, na časy, keď v revíri boli mnohé krdle jarabíc, keď nebolo zriedkavosťou uloviť na jednej poľovačke niekoľko stoviek bažantov, či pre dobrého strelca 50 i viac zajacov v jednom kole... Dobrá práca v PZD, celoročná starostlivosť o zver i revír však už dnes prinášajú svoje výsledky. Opäť nie je zriedkavosťou vidieť preletovať krdlíky jarabíc. Toto je zároveň to najlepšie vyznamenanie k peknému jubileu poľovníckeho združenia.

MUDR. Marián Bernadič

Pokračujúce a nové trendy na ZŠ

Človek, ktorý nie je priamo zainteresovaný do diania na tunajšej základnej škole, bude len s údivom pozorovať pokračujúce alebo novoštartujúce zmeny. Už uplynulo veľa času, keď som ja križovala chodby, plnila si týždennické povinnosti a organizovali sme tematické večierky. S odstupom času sa nám zdá, že práve tá naša éra bola tá jedinečná a teraz na škole „skapal pes“. Opak je pravdou. Keď som s pani riaditeľkou Mgr. Klotonovou prechádzala činnosťami, ktoré sa organizujú a plánujú organizovať nestačila som otvárať ústa. Obecný úrad zakúpil pre školu 10 počítačov, ktoré pedagógovia aktívne využívajú vo vyučovacom procese. Okrem toho bol otvorený nepovinný predmet Práca s počítačom. Jedným z megaprojektov je plánovaný „INFOVEK“, pomocou ktorého škola prepojí cez internet nielen svojich žiakov, ale aj mládež a miestnu verejnosť so svetom. Škola sa tak hlási k označeniu „Otvorená škola“ a zavedenie internetu by sa malo uskutočniť už budúci školský rok. Ďalším projektom, na ktorom škola pracuje je „Jazykové laboratórium“, ktoré bude tvoriť hlavný ovládací audiopanel, z ktorého pedagóg ovláda slúchadlá detí. Škola tak demonštruje svoju orientáciu k zavádzaniu informačno-komunikačných technológií.

V oblasti cudzích jazykov sa okrem povinného predmetu – nemeckého jazyka aj naďalej vyučuje anglický jazyk formou krúžku. Zaujímavou plánovanou novinkou je nadviazanie spolupráce so základnými školami v Rakúsku a Anglicku. Deti si prostredníctvom písania môžu zdokonaľovať jazykové znalosti, ale aj nachádzať nové kamarátstva prekračujúce aj hranice štátov.

Moderné napredovanie školy charakterizuje samozrejme jej príklon k moderným technológiám. Nezanedbateľnou skutočnosťou je aj komunikácia žiakov a pedagógov, či vedenia školy. Za týmto účelom bol vytvorený **školský parlament**, ktorý je zložený z volených zástupcov jednotlivých tried, ktorí tlmočia pripomienky a návrhy svojich spolužiakov.

Pre „zdravý prístup“ k životu, ktorý charakterizuje nielen zdravá výživa, ale predovšetkým zdravý psychický vývoj dieťaťa sa škola hlási ku koncepcii „Školy podporujúcej zdravie“. Tak ako v európskych krajinách, ktoré podporujú Deklaráciu zo Salamanky z roku 1994, ktorá znie: „Každé dieťa je jedinečnou osobnosťou, s jedinečnými vlastnosťami, záujmami, schopnosťami a vzdelávacími potrebami“, nechce ani vedenie školy v Abraháme len pasívne naplňať podstatu týchto slov. Aj žiaci, ktorí potrebujú odborný a špeciálny prístup, sú integrovaní do výuky bez toho, aby museli navštevovať špeciálnu školu. Individuálny prístup, ktorí si tieto deti vyžadujú, je realizovaný prostredníctvom troch pedagógov, ktorí majú vzdelanie aj pre špeciálne základné školy.

Keď je potrebné, uskutočňujú sa tzv. „ranné komunity“, kde sa diskutuje na témy, ktoré deti pália, o správaní a jeho pozitívnych i negatívnych dôsledkoch. Snažia sa tak riešiť problematiku šikany, záškoláctva, drog apod.

Na škole sa uskutočňujú prednášky, ktoré sú prístupné aj pre verejnosť. Aj prostredníctvom svojho časopisu, ktorý škola začala vydávať chce byť „bližšie“ či už k rodičom alebo občanom.

V našich ďalších číslach sa podrobne pozrieme na témy, ktoré deti a mladých ľudí trápia. Nevynecháme témy, ktoré trápia rodičov v súvislosti s deťmi a súčasnosťami či už pozitívnymi alebo negatívnymi fenoménmi doby. Potenciálne otázky, témy, ktoré vás zaujímajú a máte záujem o ich uverejnenie, uvítame ako podnety pre budúce publikovanie.

Ročník I./1

Marec/2004

ABRAHÁMSKE NOVINY

Vydáva obec Abrahám

Nepredajné

Vážení spoluobčania!

Dostáva sa vám do rúk prvé číslo Abrahámskych novín. Obecné zastupiteľstvo sa tak rozhodlo preto, aby noviny prispeli k lepšej informovanosti o dianí v našej obci a udalostiach, ktoré sa stali v nedávnej dobe, ale aj v minulých storočiach. Informovať vás budeme nielen o prijatých rozhodnutiach zo zasadnutia obecného zastupiteľstva, ale aj o pripravovaných a uskutočnených podujatiach v obci, o športe, o práci v materskej škole, základnej škole a iných udalostiach, ktoré sa dotýkajú všetkých obyvateľov a majú vplyv na smerovanie našej obce do budúcnosti.

I Vy, vážení spoluobčania máte možnosť napísať článok, ktorý by oslovil aj ostatných. Píšte o tom, čo vás zaujíma. Píšte o tom, čo chcete, aby sa v našej obci zmenilo a o čom by mali vedieť všetci spoluobčania.

Noviny budú vychádzať štyrikrát ročne. Prvé číslo je zdarma, ďalšie budú za symbolickú cenu 5.- Sk a budú v predaji v miestnych obchodoch a na Obecnom úrade v Abraháme.

Vážení spoluobčania, redakčný kolektív sa bude snažiť, aby vás noviny zaujali, aby boli zdrojom informácií o dianí v našej obci, aby ste so záujmom siahli aj po ďalších výtlačkoch Abrahámskych novín.

Marián Vrbovský
starosta obce

Zasadnutie obecného zastupiteľstva

Zasadnutie OZ sa konalo 13.2.2004 o 18.00 hod. v klube dôchodcov. Hlavným programom bolo prejednanie a schválenie záverečného účtu obce za rok 2003. Celkové príjmy obce za rok 2003 boli 11 387 000.- Sk, vrátane finančných prostriedkov na základnú školu, materskú školu a školskú jedáleň materskej školy. Celkové výdavky boli 10 390 000.- Sk. Po rozprave o tomto bode bol záverečný účet obce schválený. V ďalšom bode sa poslanci zaoberali žiadosťou občanov, ktorí žiadajú obecné zastupiteľstvo o vybudovanie cesty od pána Belku po pána Františka Banáša. Poslanci rozhodli žiadosti občanov vyhovieť v prípade, že dôjde k majetkovému vysporiadaniu pozemkov, na ktorých bude cesta vybudovaná. Ak sa obec stane majiteľom pozemkov už nič nebráni vybudovaniu tejto cesty. OZ

UPOZORNENIE!

Redakcia týmto upozorňuje dopisovateľov a ostatných občanov, že uzávierka novín je dňa 15. júna 2004. To znamená, že všetky pripomienky, dotazy, články a iné informácie do novín treba do tohto termínu zaslať na adresu: Redakcia novín, Obecný úrad, Abrahám.

Redakcia

ABRAHÁMSKE NOVINY

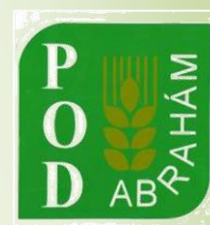
Vydáva obec Abrahám

Zodpovedná redaktorka: Ľudmila Horváthová

Redakčná rada: Zuzana Benkovská, Marián Vrbovský,
Bohumil Čambál

Články nepodliehajú jazykovej korektúre. Publikované články vyjadrujú názory pisateľov a nemusia byť vždy totožné so stanoviskom redakcie.

Tlač: Obecný úrad Abrahám

*Pol'nohospodárske
obchodné
družstvo Abrahám,
prevádzka
vinná pivnica
925 45 Abrahám 220*

*Predajné dni pred
Veľkonočnými
Sviatkami*

**PONDELOK
a UTOROK**

15. a 16. apríla 2019

09.⁰⁰ – 15.³⁰h

**STREDA
a ŠTVRTOK**

17. a 18. apríla 2019

09.⁰⁰ – 17.³⁰h

ABRAHÁMSKE NOVINY

Vydáva obec Abrahám www.abraham.sk

Redakčná rada: Ing. Igor Németh (starosta), Darina Bartošová, Helena Bernadičová, Jana Takáčová

Tlač: Obecný úrad Abrahám

Adresa redakcie: Abrahámske noviny, Obecný úrad, 925 45 Abrahám 52, mail: urad@abraham.sk

Publikované príspevky vyjadrujú názory autorov a nemusia sa vždy stotožňovať s názormi redakcie

Uzávierka budúceho čísla bude 15. jún 2019.